

Prezident İlham Əliyev Düşənbədə MDB dövlət başçılarının şərəfinə verilən rəsmi qəbulda iştirak edib

Sentyabrın 28-də Tacikistan Respublikasının Prezidenti Emomeli Rəhmonun adından MDB dövlət başçılarının şərəfinə rəsmi qəbul təşkil olunub.

"Report" xəber verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev rəsmi qəbulda iştirak edib.

Dövlət başçısının Tacikistan Respublikasına səfəri sentyabrın 28-də başa çatıb.

Gələn ildən Azərbaycanda müəllimlərin sertifikatlaşdırılmasına başlanacaq

Azərbaycanda müəllimlərin sertifikatlaşdırılması sisteminin tətbiqinə 2019-cu ildən başlaması planlaşdırılır. Trend-in məlumatına görə, bunu təhsil naziri Ceyhun Bayramov deyib.

C.Bayramovun sözlərinə görə, "Təhsil haqqında" qanuna edilən dəyişikliyə əsasən, müəllimlərin sertifikatlaşdırılması prosesi heyata keçiriləcək.

Nazir hazırda işçi qrupun sertifikatlaşdırmanın qaydaları, onun keçirilmə ardıcılılığı üzərində iş apardığını da söyləyib.

C.Bayramov hesab edir ki, sertifikatlaşdırma birdefəlik proses olmamalıdır.

Onun sözlərinə görə, hər bir müəllimin 5 ildən bir həmin sertifikatlaşdırmadan keçməsi nəzərdə tutulur:

"Sertifikatlaşdırma nəticəsində biz daha dəqiq ölçmələr və daha detallı məlumatlar əldə edə bileyck. Həmin prosesin davamlı olması ona işarə edir ki, hər bir müəllimin öz üzərində davamlı işlemesi, nəticəsinə yaxşılaşdırması üçün ciddi bir stimul olacaq".

Qobuda maşın 5 yaşlı uşağı vurub öldürdü

Qobuda maşın 5 yaşlı uşağı vurub öldürüb. DİN-dən Trend-in verilən məlumatata görə, sentyabrın 27-de saat 17 radələrində Abşeron rayonunun Qobu qəsəbə ərazisində Kürdəmir rayon sakini Zahir Məlikov idarə etdiyi "VAZ-21013" markalı avtomobilə yolu keçən qəsəbə sakini - 5 yaşlı Nurən Gülvəliyevi vurub. Nəticədə xəstəxanaya yerləşdirilmiş uşaq orada ölüb.

Abşeron RPİ tərəfindən araştırma aparılır.

Elan

"İstedadlı Əlli" İctimai Birliyinin nizamnaməsi, şəhadətnaməsi və dövlət reystrindən çıxarışı naməlum şəraitdə itmişdir. Sənədləri tapan şəxslərdən xahiş olunur ki, aşağıdakı nömrəylə əlaqə saxlasın. (055)-760-28-28

Uşaqlar üçün hazırlanmış ensiklopediyada materiklərin sayı 6 deyil, 7 göstərilib - elmi "yenilik"

Azərbaycanda uşaqlar üçün çap edilən ensiklopediyada materiklərin sayı 6 deyil, 7 göstərilib.

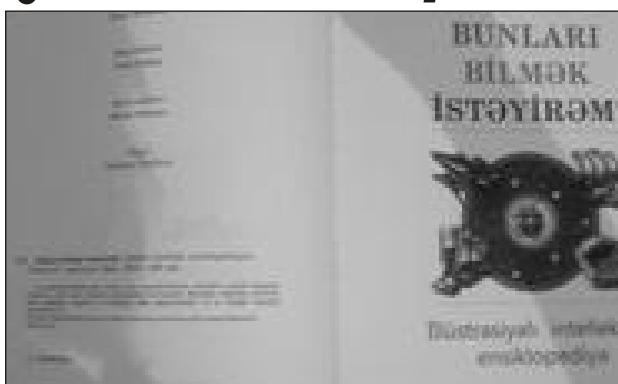
Trend-in məlumatına görə, hazırda da kitab dükənlərində satılan, 400 səhifəlik "Bunları bilmək istəyirəm!" adlı illüstrasiyalı intellektual ensiklopediya 2013-cü ildə "Turan Evi" nəşriyyatı tərəfindən hazırlanıb. Ensiklopediyanın arxa üzündə isə "Şərq-qərb" nəşriyyatının adı qeyd edilib.

Adıçəkilən ensiklopediyada materiklər haqqında belə məlumat verilib: "Materik böyük quru sahədir. Bizim planetdə cəmi yeddi materik və ya kontinent var: Afrika, Antarktida, Avropana, Asiya, Avstraliya, Cənubi Amerika, Şimali Amerika".

"Şərq-qərb" nəşriyyatından Trend-in bildirilib ki, onlar bu kitabda yazılın məlumatlara görə məsuliyyət daşımlılar. Çünkü onlar yalnız "Turan evi" tərəfindən hazırlanmış vəsaiti nəşriyyatın mətbəəsindən nəşr ediblər.

Məsələ ilə bağlı "Turan evi" nəşriyyatı ilə əlaqə saxlamaq istəsək də, cəhdlərimiz uğursuz olub.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Coğrafiya İnstitutunun direktor müavini Mehərrəm Həsənov Trend-in bildirib ki, kitabda materiklərə bağlı verilən məlumat səhvdir.

Materik

Materik - böyük quru sahəsidir. Bizim planetdə cəmi yeddi materik və ya kontinent var: Afrika, Antarktida, Avropana, Asiya, Avstraliya, Cənubi Amerika, Şimali Amerika.

Materiklər yer qabığının səthində yerləşirlər. Yer qabığı bərk dağ süxurlarından ibarətdir, amma onun altında ərimiş qaynar kütłə - maqma vardır. Maqmanın təsiri altında yer qabığı

və bu məlumatlar uşaqları caşdırır:

"Planetdə 7 deyil, 6 materik var və son illər ərzində də dünya elmi tərəfindən yeni materik kəşf edilmeyib. Kitabda materik və qitələr bir-biri ilə qarışdırılıb. Hazırda planetdə Afrika, Antarktida, Avstraliya, Cənubi Amerika, Şimali Amerika və Avrasiya materikləri var. Ensiklopediyada materik kimi qeyd edilən Avropa və

Asiya isə qitədir. Ümumilikdə Avropa, Asiya, Amerika, Avstraliya, Afrika və Antarktida planetdəki qitələrin adlarıdır. Yaxşı olardı ki, nəşriyyatlar coğrafi məlumatların sehv getməməsi üçün bizimlə məsləhətləşsinlər. Biz onlara yardım etməyə hazırlıq. Bu əməkdaşlıq həm də onların xeyrinə olar, çünkü belə olduğuda onların da vəsaitlərində sehv məlumatlar getməz".

DGK sədri Cocuq Mərcanlı kəndində vətəndaşları qəbul etdi

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıqla uyğun olaraq Mərkəzi icra hakimiyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşların qəbulunu keçirir, onların müxtəlif məsələlərlə bağlı müraciətlərinin, ərizə və şikayətlərinin müsbət həlli üçün müvafiq tədbir görülür.

Sentyabrın 28-də Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri, gömrük xidməti general-leytenantı Səfir Mehdiyev Cəbrayıllı rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində vətəndaşları qəbul edib.

Trend-in məlumatına görə, Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri qəbuldan önce Aprel şəhəridən xatirəsinə ucaldılmış abidəni ziyaret edib, öününe gül dəstəsi qoyub.

Eyni zamanda, işşaldən azad edilmiş Cocuq Mərcanlı kəndində dövlət başçısının tapşırıqlarına uyğun olaraq görülmüş geniş quruculuq işləri, o cümlədən müasir infrastruktur ilə tanışlıq olub.

Səfir Mehdiyev kənd məktəbində müəllim və şagirdlərlə görüşüb, məktəbe Dövlət Gömrük Komitəsi adından kompüter və kondisioner hədiyyə edib.

Həmçinin Komitə sədri yerli sakinlərlə görüşüb, onların şəraiti və qayğıları ilə maraqlanıb. Qeyd edilib ki, Cocuq Mərcanlı kəndində görülen işlər və yaradılan şərait ölkəmizde her bir sahədə gedən dinamik inkişafın bariz nümunəsidir.

Sakinlər kənd azad edildikdən sonra Prezident İlham Əliyevin xüsusi diqqət və qayğısı ilə Cocuq Mərcanlı kəndinin yenidən qurulduğunu, insanların təhlükəsiz yaşayışının təmin edildiyini bildirib, ölkə rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını ifadə ediblər.

Səfir Mehdiyev Cocuq Mərcanlı kəndində yeni tikilmiş həlli məntəqəsi və məscid bina-

sı ilə də tanış olub.

Daha sonra vətəndaşların qəbulu keçirilib.

Qəbulda bölgədə yerləşən - Cocuq Mərcanlı kəndi (Cəbrayıllı), Füzuli, Zəngilan, Qubadlı və Xocavənd rayonlarının sakinlərinin müraciətləri dinlənilib. Vətəndaşların müraciətləri əsasən gömrük orqanlarında işə qəbul və digər gömrük məsələləri ilə bağlı olub.

Qəbul zamanı DGK sədri Səfir Mehdiyev hər bir vətəndaşın müraciətini diqqətə dinləyib və qaldırılan məsələlərin qanunvericiliyə uyğun həlli barədə müvafiq strukturların rəhbərlərinə tapşırıqlarını verib.

Zakir Qaralov 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edildi

Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun bir qrup əməkdaşının təltif edilməsi haqqında sərəncamında Baş prokuror Zakir Qaralovun da adı var.

"Report" xəber verir ki, Prezidentin sərəncamına əsasən, Baş prokuror Zakir Qaralov 1-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeninə layiq görüllər.

Qeyd edək ki, sərəncamla həmçinin dörd nəfər 2-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə", yeddi nəfər 3-cü dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni, 7 nəfər "Tərəqqi", 24 nəfər "Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə" medalları ilə təltif olunub.

Katırladəq ki, oktyabrın 1-i Azərbaycanda prokurorluq işçilərinin peşə bayramıdır.

MSN-in Şirvandakı zavodunda baş verən yanğınlı bağlı cinayət işi açılıb

Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin Şirvan şəhərində yerləşən "Araz" zavodunda yanğın baş verən barədə daxil olmuş məlumat əsasında derhal hadisə yerine Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin, şəhər Polis Şöbəsinin və şəhər prokurorluğunun əməkdaşları, həmçinin nazirliyin maşın, mexanizm və canlı qüvvəsi cəlb olunub, zəruri və texirəsalınmaz birgə tədbirlərin görülməsinə başlanılaraq yanğının genişlənməsinin qarşısı alınıb.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən Trend-in verilən məlumatata görə, ilkin araşdırmaclarla müəyyən edilib ki, zavodun istehsalat sahəsinə aid konteyner tipli sexdənə detalların sıxlaması üçün nəzərdə tutulmuş dəzgahın quraşdırılması zamanı yanğın baş verib, nəticədə zavodun işçiləri Xəlilov Vəqif Valeh oğlu və İsmayılov Sabit Əlisurət oğlu müxtəlif dərəcəli yanğın baş verən və təxirəsalınmaz birgə tədbirlərin görülməsinə başlanılaraq yanğının genişlənməsinin qarşısı alınıb.

Faktə görə şəhər prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 223.1-ci (Partlayış təhlükəli obyektlərdə və ya partlayış təhlükəli obyektlərdə təhlükəsizlik qaydalarının pozulması, ehtiyatlılıqlardan zərər çəkmis şəxsin sağlamlığına az ağır və ya ağır zərər vurulmasına səbəb olduqda) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb, hadisənin baş verme sebebələrinin və digər halların müəyyənlenməsi məqsədi ilə müvafiq ekspertizalar təqdim edilib.

Hazırda iş üzrə zəruri istintaq tədbirləri davam etdirilir.

ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrleri Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlorının Nyu-York görüşüne dair bəyanatla çıxış ediblər. Bəyanatda həmsədrlerin görüş zamanı tərfələrdən narahatlılıq doğuran bəyanatlar və incidentlərlə bağlı izahat istədikləri bildirilir.

Qeyd olunub ki, həmsədrler insan ölümləri hallarının davam etməsindən dərin təessüf hissi keçirdiklərini vurğulayıblar. Onlar nazirləri gərginleşmenin təhlükəli olması bərədə xəbərdar ediblər, tərəfləri pozitiv mühitin formalaşmasında konstruktiv iştiraka və aqressiv ritorikadan çekinməyə çağırıblar.

Bəyanatda Qarabağ münaqişesinin həllini zəruriliyinə toxunan həmsədrler, bunun üçün "hər iki tərəfin" güzəştələrə hazır olmasının vacib olduğunu qeyd edib. Vəsitiçilər qeyd ediblər ki, hərərəfli nizamlanma bütün tərəflərdən güzəştələr tələb edəcək.

Hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov "Yeni Müsavat" a açıqlamasında Minsk Qrupunun həmsədrinə kəskin etiraz edib: "Həmsədrler izahatı tərəflərin hər ikisindən yox, Ermənistanın tələb etməlidirlər. Vəziyyəti gərginləşdirən, hər gün temas xəttində atəşkəsi pozan Ermənistandır. Həmsədrler sanki kordurlar bunu görmürlər. Görürsənədən hər şeyi öz adı ilə çal-

Hərbi ekspert və partiya liderində həmsədrlərdən imtina çağırışı

Etibar Məmmədov: "Minsk Qrupundan bundan artıq bir şey gözləməyə dəyməz"

şırmırlar. Azərbaycanın izahat verməli hansısa yanlış addımı, hərəkəti yoxdur. İkinci de artıq ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrleri Azərbaycan cəmiyyətinin etimadını tamamilə itiriblər, onlara heç

bir inam qalmayıb. Onların heç bir haqqı yoxdur. Azərbaycanla Ermənistani eyni tərəziye qoyub bizdən izahat tələb etməyə. İkincisi, həmsədrler bizdən güzəşt gözlə-

məklə də böyük səhəvə yol verirlər. Azərbaycanın sülh danışılara razı olması, torpaqlarının azadlığı üçün hələlik hərbi əməliyyatlara başlamaması en böyük güzəştidir. Torpaqları işgal altında olan ölkədən güzəştetmək gözləməlidirlər. Həmsədrler işgalçı tərəfi güzəştetməyə mecbur etməlidirlər. Ümumiyyətlə, mən hesab edirəm ki, artıq yeter, Azərbaycan Minsk qrupunun vəsitiçiliyindən imtina etməlidir".

Konfliktoloq Əvəz Həsənov isə bildirdi ki, Ermənistanın baş naziri BMT Baş Assambleyasının iclasında çıxışı zamanı etdiyi bütün hədə-qorxular ilə yanaşı öz çıxi-

şını "hər iki tərəf kompromise getməkən səhəvə yol verirlər. Azərbaycanın sülh danışılara razı olması, torpaqlarının azadlığı üçün hələlik hərbi əməliyyatlara başlamaması en böyük güzəştidir. Torpaqları işgal altında olan ölkədən güzəştetmək gözləməlidirlər. Həmsədrler işgalçı tərəfi güzəştetməyə mecbur etməlidirlər. Ümumiyyətlə, mən hesab edirəm ki, artıq yeter, Azərbaycan Minsk qrupunun vəsitiçiliyindən imtina etməlidir".

siyaset kimi də başa düşürlər".

Moderator.az-a açıqlama verən AMİP lideri Etibar Məmmədov isə Minsk qrupunda təmsil olunan dövlətlərin belə bir tələbə çıxış etməsindən təcəccübəlmədiyi vurğulayıb: "Minsk qrupunun tərkibinə baxsanız görəsiniz ki, burada təmsil olunan dövlətlər ermənilərin tarixi müttəfiqləridirlər. Rusiya və Fransa vaxtıyla öhdəlik götürüb ki, erməni dövləti yaradıb onu müdafiə edəcəyik. Bu iki dövlət tarixən ermənilərin müttəfiqi olub. Son dövrlər isə erməni lobbisinin təsiri altında Amerika da Ermənistanın müttəfiqi kimi çıxış edir. Ona görə də Minsk qrupundan bundan artıq bir şey gözləməyə dəyməz. Bu, artıq vaxt itkisindən başqa bir şey deyil".

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Trampın kürd jurnalistə müraciəti aranı qatdı

Əli Əliyev: "ABŞ prezidenti qəsdən belə davrandı"

Elçin Mirzəbəyli: "Kürdlərə hörmətlə yanaşlığını ifadə etmək istəyib"

Amerika prezidenti Donald Tramp növbəti dəfə gülünə vəziyyətə üzləşib. O, BMT-nin Baş Meclisi ilə bağlı mətbuat konfransı keçirərək Şimalı İraq Kürd Muxtarıyyətinin lideri Məsud Bərzaniyə məxsus K24 televiziyanın bir müxbiri söz almaq istəyi ilə əlini qaldırıb. Tramp müxbiri göstərərək, "Bəli, burun, hörmətli Kürd" şəklində xıtab edib.

Bundan əlavə, Səudiyyə Ərəbistanını hər fürsətdə tərifləyən ABŞ prezidenti bu dəfə kral Salmanın adını qarışdırıb. O, Fələstin və İsrail arasındaki gərginliyə münasibət bildirərək, Səudiyyə Ərəbistanının kralı Salman üçün "Ecazkar adamdır" demək istəyib. Eyni zamanda, Tramp kral Salman yerine kral Süleyman deyib.

Ağ Ev sahibi prezident seçildiyi iki ilə yaxın müddət ərzində tez-tez bu cür davranışları ilə gündəmə gelir. Xüsusiyyətə, onun jurnalistlərle davranışının hər zaman tənqid obyekti olur. Sanki Tramp bunları bilerək dən edir. Onun qeyri-adı hərəkətləri, siyaseti bütün diqqətləri son iki ildə üzərinə cəmleyib.

Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının sədri Əli Əliyev bildirdi ki, Tramp ekstravaqant şəxsdir: "Onu bəsit, səthi, təsadüfi şəxs kimi qiymətləndirmək yanlışdır. Əvvəla onu deyim ki, azad bazarda rəqabət şəraitində milyard toplamaq

bacarıq, işgüzarlıq və ağıl tələb edir. Tramp bunu bacarıb. ABŞ cəmiyyətində yer tutmağı bacarmış, soyadını brende çevirməyə nail olmuş birisinin qiymətini düzgün vermək lazımdır. ABŞ cəmiyyətinin bütün segmentləri ele təşəkkül tapıb ki, orada təsadüflər olmur, olduqda isə tez sıradan çıxır. Məndən bu cəmiyyətin xarakteristikasını bir sözle ifade etməyi soruşsanız, tərəddüd etmədən rəqabət ifadəsinə işlədərəm. Rəqabət təbiət və cəmiyyətlərin əsas hərəkətvericisi qüvvəsidir. Burada yalnız güc, zəhmət, inad, ağıl keçərlidir. Belə şəraitdə təsadüflər istisnadır. Tramp kifayət qədər ağıllı, güclü şəxsiyyətdir. O standart düşünmür, rasionaldır, hədəfi amerikalıların rüfahi və qüdrətidir. Fikirlərini diplomatik bəzəyə bükür, kəsə və qəbul olunmuş normalardan kənar danışır. Həmin jurnalistə müraciətini mətbuat geniş şərh etdi. Amma

növbəti dəfə seçilmək şansının olması üzə çıxacaq. Ola bilər ki, mən də subyektiv olaraq bezi addım və davranışlarını qəbul etmirəm. Amma qalibləri mühakimə etməzler. Tramp qalibdir. Amerikalıların eksəriyyəti onu bəyənir. Onun tənqid üçün haqq o vaxt olar ki, etdiklərinə nail ola bilək. Mənim belə nailiyyətlərim yoxdur".

"Xalq Cəbhəsi" qəzetinin baş redaktoru, politoloq Elçin Mirzəbəyli fərqli düşünür: "Əslində Trampın bu sözleri K24 kanalının müxbirindən daha çox sahibinə - Məsud Bərzani-

İstanbulda PKK-nın 10 üzvü həbs olundu

Türkiyənin təhlükəsizlik qüvvələri İstanbul şəhərində PKK terror təşkilatına qarşı geniş antiterror əməliyyatı keçirib.

Virtualaz.org yerli KİV-ə istinadən bildirir ki, fərqli üvanlıarda keçirilən əməliyyat zamanı PKK-nın 10 üzvü həbs olundub. Onlar gəncləri zorla PKK-nın küçə tədbirlərinə cəlb etməkdə, maşın yandırmaqdə və digər cinayətlərdə təqsirli bilinirlər.

Bu gün Qarabağ mitinqidir

Milli Məclis üzvləri olan partiya sədrlərindən və YAP-in məşhur deputatından xalqa "mitinqə gəlin" çağırışı: "Həmi mitinqə qoşulmalıdır"

"ETSN brakonyerliyin qarşısının alınmasında israrlıdır" - İradə İbrahimova

"Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi (ETSN) brakonyerliyin qarşısının alınmasında israrlıdır, bəliq ehtiyatlanırdan səmərəli və ədalətli istifadəni ən zəruri məsələ hesab endir". "Report" xəber verir ki, bunu mətbuat komfransında ETSN-in mətbuat katibi İradə İbrahimova deyib.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın su hövzələrinndə bəliq ehtiyatlarının tükənmə tehlükəsinnin olması həmiya məlumudur: "Bu gün bu sərvətin mühafizəsi və qorunması olunduqca aktual və vacibdir. Nazirlik nüfuzlu ki, həm baliq oyu ilə məşğul olanların müraciətləri ədanlılıq şəkildə təmin olunsun, həm də əhalinin qida zəncirində baliq mehsulları yer alınsın, eyni zamanda gəlnəcək nesillər üçün qorunsun. Buna görə də sənaye baliq oyu ilə mənşəğul olanların qaydanlara əməl etmələri ilə bərabər, vətəndaşlıq mövqeyi göstərmələri də vacibdir. Bəzən nbalıqçı xırda nərə banlığını da tutur və bunnunla onszu da nesli kəsilməkdə olan nərən balıqlarının tamamilə yox olmasına şəraitn yaradır. Yaxud da qanyadalara məhəl qoymadann, qadağan olunmuş ovn alətlərindən istifadə etməklə israfçılıq nedir, digər baliq növnlərinin de sayının aznalmasına səbəb olur. nBiz bundan çox narahantıq. Nazirlik tərəfindən bununla bağlı qanunauyğun tədbirlər gücləndirilir, lakin brakonyerliyin tam aradan qanıldırılması, tezliklə neticə əldə olunması üçün birgə mübnarize aparılmasını vən her kəsin bu işdə bizi yardımçı olmasına ngözləyirik. Hesab edirik ki, brakonyeri onnun yaxınları, qohumları və qonşuları öz qınnıqları ilə daha tez ndüz yola gətirir. Bəzən icimai qınaq bəzi hüquqi və inzibati tənəbəhlərdən daha effektlü olur".

i.İbrahimova bildirib ki, bəzi hallarda balıqların müraciətlərinə ədalətli yanaşılmadığı, inhisarçılığa yol verildiyi barədə Nazirliyinə şikayətlər də daxil olur: "Birmənəli olanraq bildiririk ki, mənqəsdimiz bu cür yanaşmaların tamamılı aradnan qaldırılmasına nail olmaq, yerlərdə qaynda-qanun yaratmaqdan nibrətdir. Hesab edirik ki, vətəndaşlarımızın neqativ halıllarla bağlı dərhal Nazirliyin "Qaynar xətt"ne və yan elektron poçtuna məlumat versələr, belə hnalların qarşısı tezliklə alınırlar. Hər bir vətəndaşı ölkənin su hnövzələrində mövcud olan sərvətimizin qədrini bilməyə və gələcəkn nəsillər üçün qorunmağa çağırıraq".

İştirakdan cəkinirlər, məsuliyyəti bölmək istəmirler. Amma

hər kəs dərək eləməlidir ki, təşkilatının kimliyindən asılı olmayaraq Qarabağ mitinqinə qatılmasına tələbatlıdır. Qarabağ mitinqinə iqtidar-müxalifet mübarizəsinin mövzusu deyil. Qarabağ mitinqində siyasi mövqeyindən asılı olmayaraq hər kəs iştirak etməlidir. Hər kəs mitinqdə iştirak etməmək qərarı verilib.

Qubad İbadoğlunun rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Demokratik Rifah Hərəkatı isə mitinqə qatılacaq. Təşkilatın sədr müavini Ellada Məmmədli bildirib ki, Qarabağın adı harada varsa, onlar orada olacaqlar.

□ Etibar SEYİDAĞA,
"Yeni Müsavat"

Bütün saat 15.00-dan, 17.00-dək Yasamal rayonu ərazisində "İnşaatçılar" metrostansiyasının yaxınlığında "Məhsul" stadionunda Qarabağ mitinqi keçiriləcək. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin razılığı ilə keçiriləcək mitinqin təşkilatçısı icimai, siyasi xadimlərin yaratdığı Qarabağ Komitəsidir. Mitinqdə Qarabağa azadlıq şəurları səslənəcək.

Mitinqin təşkilat komitəsinin üzvü, AG Partiyanın sədri Tural Abbaslı sentyabrın 28-də "Yeni Müsavat" a bildirib ki, həzirlıqları demək olar yekunlaşış: "Bütün təşkilati-texniki məsələlər yekunlaşış. Təhlükət işi də yüksək səviyyədə gedir. İctimaiyyətin dəstəyi də kifayət qədər yüksəkdir. Ümid edirəm ki, bu mitinqimiz Qarabağın adına layiq şəkildə ən yüksək səviyyədə keçəcək və dünyaya bir daha Azərbaycan xalqının Qarabağ iradəsinin şahidi olacaq".

Sentyabrın 28-də mitinq komitəsinin üzvü Akif Nağı və Tural Abbaslı BŞBPİ-yə dəvət ediliblər. Günün birinci yarısı onlar BŞBPİ-də olublar. Tural Abbaslı "Yeni Müsavat" a verdiyi xəbərə görə, onları BŞBPİ-nin rəis müavini, general Səhlab Bağırov, Bakı şəhər Prokurorluğunundan nümayəndə və İctimai təhlükəsizlik şöbəsinin rəisi qəbul edib. Görüşdə mitinqle bağlı prosedur xəbərdarlıq edilib ki, şəurlar dan kənara çıxılmamasın, qanuna zidd hərəkətlərə yol verilməsin: "Biz də öz fikirlərimizi dedik və bir neçə dəqiqəlik görüş oludur".

BŞBPİ-nin rəis müavini Səhlab Bağırov isə Report-a açıqlamasında bildirib ki, mitinqin təşkilatçıları Bakı şəhər Baş Polis İdarəsinə dəvət olunub və onlara xəbərdarlıq edilib. General qeyd edib ki,

ise xalq mitinqə gəlməlidir. Əgər xalqımız kənar seyrçi mövqə tutsa, bu mitinqin ziyanı xeyrindən daha çox olacaq".

Milli Məclisin Aqrar siyaset komitəsinin sədri, hakim Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) İdarə Heyətinin üzvü Eldar İbrahimov da Qarabağ mitinqini dəstekləyən açıqlama verib. Modern.az-a açıqlamasında YAP deputat bayan edib ki, mitinq Qarabağla bağlı oludugundan orada hər bir kəs iştirak etməlidir: "Bu mitinq Azərbaycan milletinin mitinqidir. Burada iqtidar, müxalifət adı olmamalıdır. Qarabağ problemi bütün Azərbaycanın dərddidir. Burada müxalifət və iqtidar mitinqdə qeyd olunan şəurlardan fərqli şəurların səslənməsinə, həmçinin iğtişaşa və qarşıdurmaya səbəb ola biləcək hər hansı addımın atılmasına imkan verilməyəcək. Əks təqdirdə, mitinqin təşkilatçıları və günahkarlar qanun çərçivəsində cezalandırılacaqlar".

Qarabağ mitinqinə Qarabağ Komitəsində təmsil olunmayan siyasetçilərden, deputatlardan da dəstək verilib. Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının (BAXCP) sədri, millət vəkili Qüdrət Həsənquliyev də həm mitinq təşəbbüsünə, həm də mitinqə icazə verilməsinə müsbət yasaşdıraq bildirib: "Hökumət də, cəmiyyətin feal siyasi hissəsi də qəti qərarların qəbul olunmasının vaxtının çatlığından fərqindədir. Biz də öz fikirlərimizi dedik və bir neçə dəqiqəlik görüş oludur".

BAXCP sədri, millət vəkili Qüdrət Həsənquliyev də həm mitinq təşəbbüsünə, həm də mitinqə icazə verilməsinə müsbət yasaşdıraq bildirib: "Hökumət də, cəmiyyətin feal siyasi hissəsi də qəti qərarların qəbul olunmasının vaxtının çatlığından fərqindədir. Biz də öz fikirlərimizi dedik və bir neçə dəqiqəlik görüş oludur".

Mitinq komitəsinin üzvü Tural Abbaslı isə YAP-ci deputat Eldar İbrahimovun ortaya qoyduğu vətəndaşlıq mövqeyini alqışladıqını bildirib: "Eldar İbrahimov da haqlı deyir ki, Qarabağ ümummilli bir məsələdir və bu məsələdə iqtidar-müxalifət olmamalıdır. Bu mitinqdə siyasi kimliyindən asılı olmayıraq hər kəs iştirak etməlidir. Həzər kim unutmamalıdır, bu mitinqdə iştirak etməlidir. Qarabağ mitinqində siyasi mövqeyindən asılı olmayaraq hər kəs iştirak etməlidir. Hər kəs mitinqdə iştirak etməmək qərarı verilib".

Mitinq düşmən ölkədə də kiifayət qədər diqqət ayrılib və onlar da bu mitinqdən bəzi nəticələr çıxaracaq. Ən azından Ermənistanın baş naziri Paşinyanın son zamanlar səsənməmələrinin cavabı bu mitinqdə verilməlidir. O da anlamalıdır ki, Azərbaycan xalqı öz torpaqlarını silah gücünə azad etməye və bu yolda qan tökməyə, hətta qanını axıtmağa hazırdır".

Vəhdət Partiyasının sədri, deputat Tahir Kərimli də Qarabağ mitinqinə siyasi mövqeyindən asılı olmayaraq hər kesin qatılmasının vacibliyini bildirdi: "Qarabağla bağlı mitinq həm daxildə, ölkə xaricində yaxşı təşkil olunsa dünyaya, işğalçı Ermənistana bir mesaj olar. Azərbaycan xalqının Qarabağ münəqışının bu qədər uzanmasına etirazı, öz torpaqlarını işğaldan azad eləmək iradəsinənərəq qaydalara uyğun keçirilməlidir".

Bakı şəhər İcra Hakimiyyətinin mitinqdə qeyd olunan şəurlardan fərqli şəurların səslənməsinə, həmçinin iğtişaşa və qarşıdurmaya səbəb ola biləcək hər hansı addımın atılmasına imkan verilməyəcək. Əks təqdirdə, mitinqin təşkilatçıları və günahkarlar qanun çərçivəsində cezalandırılacaqlar".

Qarabağ mitinqdə iştirak etməlidir. Bunun üçün də mitinqdə hər kəs qoşulmalıdır. Bu mitinqdə iştirak etməlidir. Hər kəs mitinqdə iştirak etməmək qərarı verilib".

Qubad İbadoğlunun rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Demokratik Rifah Hərəkatı isə mitinqə qatılacaq. Təşkilatın sədr müavini Ellada Məmmədli bildirib ki, Qarabağın adı harada varsa, onlar orada olacaqlar.

Iyulun 4-də Gəncədə icra başçısı Elmar Vəliyevi qətlə yetirməyə cəhd edən və hazırlı həbsde olan Yunis Səfərovun bu günlərdə 35 yaşı tamam olub. Onun doğum günü ilə bağlı bəzi müxalifətlər sosial şəbəkələrdə təməraqlı statuslar paylaşılırlar. Bu statuslarda terrorçuluq kimi qiymətləndirilən cinayət törətmış Y.Səfərov açıq şəkildə müdafiə olunub, hətta onu "qohrəman" adlandıranlar belə var.

Ən çox diqqəti isə Meydan-TV-nin Almaniyada yaşayış rəhbəri Emin Millinin statusu cəlb edib. O, Y.Səfərovun cinayetinə açıq şəkildə haqq qazandırır. **Sitat:** "Sənin etdiyini edə bilmərəm, bəlkə cəsərətim çatmaz, bəlkə də həyata baxışım fərqlidir. Amma sənin etdiyini bunlar unutmaq isteyir. Mesaj deyəsən tam çatmayıb bunlara. Bunlara dərs olmur. Nə qədər sözə, sivil yollarla izah edirik, amma xeyri hələ yoxdur. Anlamımlar".

Bir canını özünü demokrat kimi qələmə verən adamların müdafiə etməsi təpki ilə qarşılığın. Y.Səfərovun terror kimi tövsiyə olunan cinayət törətməsinə Avropadakı radikalın hansı səbəbdən haqq qazandırması suallar doğurur. Bir maraqlı məqamda ondan ibaretdir ki, Azərbaycanın bəzi müxalif partiya üzvləri də bu radikalılarla eyni mövqə sərgileyən açıqlamalarla çıxış edirlər.

Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sadri, deputat Fərəc Quliyev bildirdi ki, kim tərefindən törədilməsindən asılı olmayaraq cinayət pislənməlidir: "Bu, qanun pozuntusudur, cəmiyyətə hörmətsizlikdir. Diger tərefindən burada sadə bir hadisə bas verməyib. Təsadüfən bir-bi-

Avropadakı radikalılar Yunis Səfərovun terrorçuluğuna haqq qazandırır

Fərəc Quliyev: "Həmin şəxslər barəsində də cinayət işi açılmalıdır və cəzalandırılmalıdır"

rinə qarşı kobudluq, yaxud avtomobil qəzası olmayıb. Burada bir nəfər, özü də xariçi kəşfiyyatla bağlı olan biri Azərbaycanın dövlət məməruna və onun yanındakı şəxslərə atəş açıb. Dövləti təmsil edən bir şəxsden səhəbət getmir. Bu atəş dövləte, bir düşüncəye atılıb. Azərbaycan dövlətçiliyinə qarşı olan bir qəsddir. Bu insanlar dövləti təmsil edirlər. Dövlət başında duran şəxs dövləti təmsil edir, onun adından danışır. O bölgədəki şəxs də icra başçıdır. Ona qarşı suis-qəsd olub. Sübut olundu ki, bu şəxs İrandakı müəyyən qruplar tərefində göndərilir. Ona görə də belə məsələlərdə o məsələnin ağırlığına uyğun olaraq ortaya münasibət qoymaq lazımdır. Biz dövlətimizi müdafiə edirik.

İctimaiyyət, siyasi palitra belə məsələlərdə ortaya konkret şəkildə mövqə qoymalıdır. Belə hadisəleri, hərəkətləri nəinki müdafiə etmək doğru deyil, bu həmin cinayətə dəstək verməkdir. Bu da dövlətə qarşı cinayət törətmək kimi təsvir olunmalıdır. Belə mövqə tutan şəxsləri birmənəli şəkildə qınamıram. İctimaiyyət buna ciddi şəkildə etiraz etməlidir. Belə adamlar cəmiyyəti əllərində olan imkanlarla yanlış istiqamətə sürükleyə cəhd edə bilərlər. Cinayətə məruz qalan şəxs kim olursa olsun, günahı olsun və ya olmasın, heç kim kimse tekbaşına mühalimə edə bilmez. Məmurdan səhəbət gedir, ləp o məmərun suçu olsun, heç kəs məhkəmə və ya onun icraçısı deyil ki. Kimin yanlışı varsa,

məhkəməyə müraciət etmək olar, məhkəmə də onun haqqında ölçü götürü bilər. Cəzalandırmaq lazımlı gəlirsə, bunu dövlət qurumu edir. Hər kəs yerindən qalxıb, elinə silahı alıb hökm icra edə bilməz. Onda xaotik bir cəmiyyət yaranır. O başqa bir məsələdir ki, yerini bilməyən məmurlar varsa, onlar dəyişilməlidir. İnsanlarla yola getməyən, korrupsiya qurşanmış şəxslər varsa, onlar cəzalandırılmalıdır. Özünü müxalif kimi adlandıranlardan birisi belə məqamlardan istifadə edib həkimiyətdən xoşu gəlmədiyi üçün guya cinayətkarı müdafiə edir, bu da tamam absurd bir yanaşmadır. İstənilən halda belə hadisələrdə cinayət törətmək, dövlət məmurlarla və dövlətə qarşı silah işlətmiş şəxslər ağır şəkildə cəzalandırılmalıdır. Hər kəs bilməlidir ki, o məhkəmə deyil hökm versin. İcraçı da deyil ki, bunu icra etsin. Eyni zamanda, belə şəxslər başqa dövlətlərin xüsusi xidmet orqanlarına xidmet edib, gəlib ölkədə qarışılıq salmaq istəyirlər, həmin dövlətlərə qarşı notalar verilməli, o dövlətlər barəsində ölçü götürülməlidir. Ölkədə birinci söykənən bir sabitlik olmalıdır. Bunun

da əsası ədalətə söykənməlidir. Bizim partiyanın mövqeyi budur ki, gecikən ədalət belə ədalətsizliyidir. Məmurlar insanların xidmetində durmalı, ağa kimi özlərini aparmalı deyillər. Qanunlara əməl etmək onların borcudur".

Deputat hökumətin cinayətkarları dəstəkləyən şəxslərle bağlı addımlar atmasına vacibliyini de vurğuladı: "İctimai qınaq öz yerindədir. Xaricdən maliyələşdirilərək ölkənin üzərinə göndərilən bir cinayət-

karın müdafiə olunması başqa dövlətin ölkəmizə bu formada olan basqısını müdafiə etməkdir. Bu da dövlətə qarşı getməkdir, eləcə də, terrora verilən dəstəkdir. Bu da Cinayət Məcəlləsi ilə təsdiq olunmalı, həmin şəxslər barəsində də cinayət işi açılmalıdır və cəzalandırılmalıdır. Əks halda hər kəs bele hərəkətlərdən, yeni cinayətkarın müdafiə olunmasından ruhlanan və nəticədə ölkədə özbaşınlıq baş alıb gedər".

□ **Cavanşir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

"Gəncədəki terror aktına dəstək verənlərin tam dairəsi müəyyən edilib" - baş prokuror

"Gəncə Şəhər icra Həkimiyətinin sabiq başçısına qarşı baş vermiş terror aktı və daha sonra bu terror aktına dəstək verən şəxslərin tam dairəsi müəyyən edilib".

Trend-in məlumatına görə, bunu Azərbaycanın Baş prokuror Zəkir Qaralov deyib.

Baş prokuror qeyd edib ki, bu günə qədər 77 nəfər cinayət məsuliyyətinə cəlb edilib. Onlar müvafiq məhkəmələrin qərarları ilə həbs edilib, 11 nəfər haqqında axtarış elan edilib".

"Axtarışda olan 2 nəfər tutularaq ölkəyə getirilib. Bəzi cinayətkarların yerləri müəyyən edilib, onların da ekstradisiyasi ilə bağlı ciddi tədbirlər həyata keçirilir. Həmin terror aktının təşkilatçıları və təhrikçiləri istintaq tərefindən tam müəyyən edilib".

Z.Qaralov əlavə edib ki, bu hadisədə əli olanlardan heç kim məsuliyyətdən kənarda qalmayacaq: "Hesab edirik ki, bu ilin sonuna qədər cinayət işi yekunlaşacaq".

yardım briqadası tərefindən xəstəxanaya getirilməsi barədə daxil olmuş məlumat əsasında dərhal rayon Prokurorluğu və Polis Şöbəsinin əməkdaşları tərefindən məhkəmə-tibb ekspertinin iştirakı ilə meyitə baxış keçirilib və digər zəruri prosessual hərəkətlər yerinə yetirilib.

Aparılmış ilkin araşdırma larla müəyyən edilib ki, E.Axundovun anası sentyabrın 24-də rayon Prokurorluğunə müraciət edərək oğlunun rayon sakini Kərim Əhmədov tərefində döyülməsini bildirib. Müraciət əsasında E.Axundovun izahatı alınıb, barəsində məhkəmə-tibbi ekspertizası təyin olunaraq müayinə edilib və döyülmə nəticəsində bədənində xəsərətlər aşkar edilib.

Eyni zamanda, qeyd edilən tarixdə K.Əhmədov da rayon Polis Şöbəsinə müraciət edərək E.Axundov tərefində döyüldüyü bildirib. Bununla əlaqədar sentyabrın 25-də E.Axundov izahatının alınması məqsədilə rayon Polis Şöbəsinə dəvet edilib və həmin gün saat 22 radələrində səhəhetinin pis-

leşdiyi üçün Təcili-Tibbi Yardım xidmətinə müraciət olunub, həkim briqadası rayon Polis Şöbəsinə gələrək E.Axundovu ölmüş vəziyyətə rayon Diaqnostika Mərkəzine aparıb. Faktla bağlı rayon prokurorluğununda Cinayət Məcəlləsinin 124.1 (ehtiyatsızlıqdan adam öldürmə) və 221.3-cü (xuliquşluq, silahdan və ya silah qismində istifadə edilən əşyaları tətbiq etməklə törədildikdə) maddələri ilə cinayət işi başlanıb. Aparılmış istintaqla Kərim Əhmədovun Cinayət Məcəlləsinin 221.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş cinayət əməlini törətməsinə dələlat edən ilkin sübutlar toplandıqdan o, təqsirləndirilen şəxs qismində cəlb edilərək barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs-qətimkən tədbiri seçilir.

Cinayət işinin istintaqı Baş Prokurorluq və Daxili İşlər Nazirliyinin rəhbərliyi tərefində nəzarətə götürülməklə hər iki qurumun məsul əməkdaşları Qazax rayonuna ezam olunub. K.Əhmədov iş üzrə şübhəli şəxs qismində tutularaq istintaqa cəlb olunub. Hazırda iş üzrə digər təqsirləri şəxslərin dairəsinin müəyyənləşdirilərək məsuliyyətə cəlb edilmələri istiqamətində zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

□ **E.HÜSEYNOV,**
Musavat.com

Qazax polis şöbəsindəki ölümə bağlı polis mayoru da saxlanıldı

Daha əvvəl tutulan Kərim Əhmədovun cinayət əməli törətməsinə dəlalət edən ilkin sübutlar toplandıqdan o, təqsirləndirilən şəxs ajismində cəlb edilib

Baş Prokurorluq Qazaxdakı ölüm hadisəsi ilə bağlı da-ha bir məlumat yayıb. Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən verilən məlumatə görə, Elmir Axundovun Qazax rayon Polis Şöbəsində vəfat etməsi faktı ilə bağlı Rayon Prokurorlığında Cinayət Məcəlləsinin 124.1 (ehtiyatsızlıqdan adam öldürmə) və 221.3-cü (xuliquşluq, silahdan və ya silah qismində istifadə edilən əşyaları tətbiq etməklə törədildikdə) maddələri ilə cinayət işi başlanıb. Aparılmış istintaqla Kərim Əhmədovun Cinayət Məcəlləsinin 221.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş cinayət əməlini törətməsinə dələlat edən ilkin sübutlar toplandıqdan o, təqsirləndirilen şəxs qismində cəlb edilərək barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs-qətimkən tədbiri seçilir.

İstintaq zamanı həmcinin rayon Polis Şöbəsinin növbətçi hissəsinin məsul növbətçi, polis mayoru İlham Süleymanovun Cinayət Məcəlləsinin 308.2-ci (vəzifə salahiyətlərinən sui-istifadə, ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddəsindəనəzərdə tutulan cinayət əməlini isə mətbuata verdiyi açıqla-

mada qardaşının polis şöbəsində döyüldüğünü iddia edir. Daxili İşlər Nazirliyi və Baş Prokurorluq Qazax rayon Polis Şöbəsində baş vərən ölümlə bağlı yaydıqları il-

kin məlumatda isə qeyd olunurdu ki, sentyabrın 25-də Qazax rayon Müalicə Diaqnostika Mərkəzindən rayon sakini Elmir Axundovun ölüm vəziyyətdə təcili-tibbi

Mərhəmət duyğusunun qatilləri...

Xəlid KAZIMLI

Bu gün müxtəsər şəkildə iki hadisə yazacağam. Birini mənə jurnalist həmkarım Səlim Əzizoglu danışub, ikincisini özüm şahid olmuşam. Səlimin damışlığı hekayəti: "Bir gün "Elmlər Akademiyası" metrosundan çıxdım, Yasamal məhkəməsinin köhnə binasına aparan küçəyle iş gedirdim.

Bir də gördüm, orta yaşılı, qara paltrı bir qadın alınıni binanı fasadına söykləib, durub. Yaxınlaşanda gördüm, səkit-sakit ağlayır. Dayandım, dedim, bacı, nə olub, nə problem var. O döndü, üzümə baxdı, bir qədər susdu, sonra dedi ki, evdə xəstəsi var, üstəlik, çörək almağa pulu yoxdur, dərdini kime deyəcəyini bilmir. Qadın bildiyimiz diləngilərə oxşamırdı, düzüne qalsa, heç dilənib elemirdi, sadəcə, üzünü divara tutub ağlayırdı, heç kəsdən heç nə istəmirdi. Düşündüm ki, ona kömək edim. Cibimdəki pulu çıxardım, yarısını ona verdim, dedim, halal xoşun olsun. Çıxbı getdim. Üstündən 15-20 gün keçəndən sonra bir də həmin vaxtda həmin küçəyə gedəndə gördüm ki, həmin yerde daha bir qadın üzü divara dayanıb ağlayır. Yaxınlaşdım ki, həmin qadındır. Başa düşdüm ki, demək, onun da diləngilik üsulu budur".

İkinci bənzər hadisəyə isə 5-6 il önce "20 Yanvar" metrostansiyasında özüm şahid oldum. Səhər ertəydi, camaatin işə-güçə gedən vaxtıydı. Metro vəqonuna təxminen 55-60 yaşılı, bir gözü sarıqlı, səliqəli geyimli kişi mindi və uca səsle dedi: "Camaat, mən dilənçi deyiləm. İndicə "Respublikanski"dən çıxmışam. Olan-qalan nəyim vardısa, həkimlərə vermişəm. İndi Göycaya getməliyəm. Sizdən yol pulu istəyirəm. Allah razi olsun".

Elə bizim vəqondaca kişinin yolpulu düzəldi. Cavanlar, qadınlar, orta yaşılı adamlar, həresi ona 1-2 manat verdilər. Utandığından gözüsarıqlı kişiye qəpik uzadan olmadı, hamı kağız pul verdi. Axi adama yolpulu lazımdır, rayona gedəcək. Həm də o, dilənçi deyil axı. Sadəcə, ehtiyacı var. Zalim həkimlər elində nəyi varsa, alıblar. Kişi pulsuz qalıb.

"İnşaatçılar"da kişi vəqondan çıxdı. Düzü, bir az şübhəli qalmışdım. Ona görə də ona göz qoydum. Mənim düşüncəmə görə, o, artıq yenidən "20 Yanvar" aqayıtmalı, oradan da rayona gedən taksilərin durdugu yere getməliydi. Çünkü artıq onun rayona taksıyla getməsinə bəs edəcək qədər pul toplanmışdı - həm də cəmi 1 deqiqənin içində.

Ancaq kişi o biri vəqona mindi. Bəlkə pul azlıq edir, daha bir vəqondan 3-5 manat toplamaq istəyir, kim bilir? Şübhəli qaldım.

Bu sırrın üstü də təxminən bir aydan sonra açıldı. Bir dəfə axşamüstü işdən qayıdanda "İnşaatçılar" metrostansiyasında vəqonda qulağıma tanış ses dəydi: "Camaat, mən dilənçi deyiləm. İndicə "Respublikanski"dən çıxmışam. Olan-qalan nəyim vardısa, həkimlərə vermişəm. İndi Göycaya getməliyəm. Sizdən yol pulu istəyirəm. Allah razi olsun".

Həmin gözüsarıqlı kişiyydi, həmin görkəmdəydi, camaatin içiyə pul (yenə də əskinaslar) toplaya-toplaya mənim durdugum yere təref gəldi. O yanına çatanda asta səsle qulağına dedim: "Ağsaqqal, siz bir aydır hələ Göycaya gedib çıxmamışınız?".

O, başını qaldırdı, tek gözü ilə üzümə baxdı, heç nə demədi və qapı açılan kimi düşüb o biri vəqona keçdi.

Həmin gün mən də jurnalist həmkarım Səlim kimi əmin oldum ki, bu, çox da populyar olmayan diləncilik əsərlərinə bürdədir.

Üstəlik bu, daha hıylər və daha etibarlı diləncilik əsərlərindən. Adam insanlara yalvarır, sadəcə problemini deyir, ürəyişmişaq insanlar ona inanır, ürəkləri yanır və daha ar-tıq, daha çox pul verirlər. Başqa diləncilərə 20 qəpik verib keçmək mümkündürse, belələrinə 20 manat versən də, öz gözünə az görünür, deyirsən, o, peşəkar dilənçi deyil axı, sadəcə, ağır duruma düşüb, ehtiyacı var.

Dünyanın hər yerində beledir, peşəkar diləncilərə, özü-nü bu yola qoyan xırda dələduzlara qəpik pul verməyən insanlar ehtiyacı olan birinə daha çox pul yardım etməyi üstün tuturlar.

Öz xəstəliklərindən, problemlərdən yararlanaraq, insanların duyuları üzərində oynayaraq, pul-par, hətta sərvət toplayan məşhur adamlarla "20 Yanvar" metrostansiyasının həndəvərində "Sumqayıta gedirəm, yol pulum yoxdur" deyə camaati dəng edən dələduzlar arasında fərqli yoxdur. Sadəcə, ikincilər az pula qane olursa, birincilər daha çox pul tələb edirlər. Mahiyyətə eynidir - diləncilik.

On pisi ise odur ki, onlat insanların içindeki mərhəmət duyusunu öldürür və əsl yardımə ehtiyacı olanlar binəsib qalır.

Azərbaycanda nazir kurüsündən müəllim stuluna keçənlərin sırasına biri də əlavə olunub. Belə ki, keçmiş əmək və əhalimin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümov yeni vəzifəyə təyinat alıb.

"Yeni Müsavat" modern.az-a istinadən xəber verir ki, Səlim Müslümov Milli Aviasiya Akademiyasının Dünya iqtisadiyyatı kafedrasının müdürü vəzifəsinə təyin olunub. Nazirin yaxınları sayıa bildirib ki, eks-nazirin Bakıdan kənarda olması və səhhətində problemlərin yaranması barədə məlumatlar əsaslıdır: "Ölkədən kənara çıxması barədə deyilənlər yalandır. Səlim Müslümov hazırlı elmi işlə məşğuldur. Bu yaxınlarda Milli Aviasiya Akademiyasının Dünya iqtisadiyyatı kafedrasının müdürü vəzifəsinə təyinat alıb. O, əvvəller Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində də çalışıb. Həmçinin, Səlim müəllimin xarici ölkələrdə də pedagoji təcrübəsi olub. Rus və ingilis dillərində sərbəst danişa və dərs deyib".

Milli Aviasiya Akademiyasından S. Müslümovun Dünya iqtisadiyyatı kafedrasının müdürü vəzifəsində işlədiyini təsdiqləyiblər.

İqtisadçı-ekspert, "Güzəran" Sosial-iqtisadi Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri Qadir İbrahimli bildirir ki, S. Müslümov İqtisad Universitetinin maliyyə kafedrasının ən yaxşı müəllimlərindən olub: "Ona görə də onun kafedra müdürü təyin olunmasında təəccübü heç nə yoxdur. Yəni Səlim Müslümov Tağı Əhmə-

"Səlim Müslümov peşəkar maliyyəçidir"

Qadir İbrahimli: "Düşünürəm ki, Aviasiya Akademiyasının Dünya iqtisadiyyatı kafedrasına yaxşı töhfə verəcək"

dov və ya Etibar Pirverdiyev deyil".

Q.İbrahimlinin sözlərinə görə, İqtisad Universitetində təhsil alan zaman sabiq nazir orada müəllim işləyib: "Səlim Müslümov çox yaxşı maliyyəçi"dir. Hesab edirəm ki, onun karyera yüksəlmişində bu amil çox mühüm rol oynayıb. O, hansısa klana daxil olmayıb, sifir peşə-

kar maliyyəçi olduğu üçün karyerasında nailiyyətlər əldə edib. Vəzifəyə yüksələndən sonra hansıa korrupsiya əməllərində iştirak edib-ətməməsi başqa söhbətin mövzusudur və mən bu barədə nəsə deyib bilmərəm. Amma universitədə mənimlə eyni dövrə oxuyan tələbə dostları var, Səlim Müslümov onlara dərs ke-

çib. Onların hamısı Səlim müəllimin peşəkar və yüksək səviyyəli müəllim olduğunu deyirlər, həmişə də ondan razılıq edirlər".

İqtisadçı hesab edir ki, Milli Aviasiya Akademiyası S. Müslümovun timsalında bacarıqlı və layiqli müəllim qazanıb: "O, uğurlu müəllimdir. Düşünürəm ki, Aviasiya Akademiyasının Dünya iqtisadiyyatı kafedrasına yaxşı töhfə verəcək".

Onu da qeyd edək son illerde Azərbaycanda vəzifədən azad olunan memurların xeyli hissəsi məhz müəllimliklə məşğul olur. Məsələn, sabiq maliyyə naziri Əvəz Ələkbərov İqtisad Universitetində, Dövlət Gömrük Komitəsinin sabiq sədri Aydın Əliyev Bakı Dövlət Universitetində, sabiq təhsil naziri Misir Mərdanov Milli Elmlər Akademiyasının Riyaziyyat İnstitutunda çalışır.

□ DÜNYA,
"Yeni Müsavat"
Naçalo formı

**Akim Bədəlovun "Azərişiq" a
sədr təyin ediləcəyi iddia olunur**

Agentlik rəhbərinin yeni vəzifəyə hazırlaşlığı deyilir

"Azərişiq" ASC-nin sədri Baba Rzayev "Azərenerji" ASC-yə prezident təyin ediləndən bəri onun keçmiş vəzifəsinə təyinat olmayıb.

Xatırlaqla ki, bu il sentyabrın 4-də ölkə prezidentinin sərəncamı ilə Etibar Pirverdiyev "Azərenerji"nin rəhbəri vəzifəsindən azad olunub. Onun yerinə prezidentin digər sərəncamı ilə "Azərişiq" sədri Balababa Rzayev təyin edilib. Artıq dörd həftəyə yaxındır ki, "Azərişiq" sədri postuna təyinat aparılmayıb.

B.Rzayevin təyinatından sonra cəmiyyətdə "Azərişiq" ASC-nin de yenidən "Azərenerji"ye birləşdiriləcəyinə dair məlumatlar yayılıb. Lakin əldə etdiyimiz məlumatə görə, hazırda bir səra dövlət qurumlarında "Azərişiq" a rəhbər təyinatı ilə bağlı gözləntilər var. Belə qurumlardan biri də Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyidir. Agentliyin rəhbəri Akim Bədəlovun cidd-cəhdə "Azərişiq" rehbərliyinə hazırlaşlığı bildirilir. Bu hazırlanıq barədə Agentlikdə xeyli müzakirələrin aparıldığı qeyd olunur. Qurumun işçilərindən qəzetimizə verilən məlumatə görə, agentlikdə yüksək vəzifə tutan bir neçə şəxs təyinatla bağlı xəbəri alandan sonra Akim Bədəlova yaxınlaşmaq uğrunda eməlli-başı mübarizə aparırlar.

Onu da qeyd edək ki, Akim Bədəlov 1956-ci ildə Naxçıvan səhərində anadan olub. Fizika və riyaziyyat (Geofizika) üzrə fəlsəfə doktorudur. A.Bədəlov Xəzər dənizinin Riyazi Hidro-dinamik Modelinin müəllifidir. O, hidrodinamika, okeanoqrafiya, geofizika və riyaziyyat üzrə iki kitabın ve 20-dən yuxarı elmi məqalələrin müəllifidir. Moskva Elmlər Akademiyasının Okeanolojiya və Okeanoqrafiya İnstitutunda və sonra isə Azərbaycan Təbiət Sərvətlərinin Kosmik Tədqiqatları İnstitutunda işləyib. "Xəzər" (Kaspı) Elmi və Texnoloji Mərkəzin direktoru və sonra isə Direktorlar Şurasının sədri vəzifəsində çalışıb.

2012-ci ildə yaradılan Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Məsələləri Dövlət Şirkətinin, 2013-cü ildə isə eyni adlı Agentliyin rəhbəri təyin olunub.

□ TURQUT,
"Yeni Müsavat"

İlqar Məmmədov ajotajı bitdi?

Azər Qasımlı: "Zamanı gələndə hamısına cavab veriləcək"

Ötən ay 5 il yarımlıq həbsdən sonra azadlığı çıxan REAL Partiyasının sədri İlqar Məmmədov son günlərdə sanki gündəmdən düşüb. Ona qarşı müxalifə düşərgəsi daxilindən olan hücumlar da sanki səngiyib. Xüsusile, bu hal onun sentyabrın 4-də keçirdiyi mətbuat konfransından sonra özünü daha çox bürüze verir.

REAL sədrinin öz facebook profilində paylaşıdığı statuslara gələn bəyənmələr də kəskin şəkildə azalıb. Bütün bunlar bəzi suallara yol açır.

REAL funksioneri Azər Qasımlı "Yeni Müsavat" a bunları dedi: "İlqar Məmmədova hücumlar hələ də davam edir. Sadəcə bir az səngiyib. Bu hücumları edanlar İlqar bəyin yaxud REAL rehberliyində temsil olunan şəxslərin onlara cavab verməsini gözleyirdilər. Çalışırdılar ki, biz də bu cırkaba bulaşaq. Biz isə onlara cavab vermədik. Bu sebəbdən hücumlar səngidi. Amma biz onu da bilirik ki, müəyyən müddət keçəndən sonra yənə hücumlar başlayacaq. Qarayaxma kampaniyasına start veriləcək, ajotaj yaradılmağa çalışılacaq. Hələ hər şey qabaqdadır. Bunnar sistemin hücumudur. Həm iqtidár, həm də onunla birlikdə köhnə müxalifət bunları etdi. Ümumi müxalifətin hücum etdiyini demək olmaz. İlqar Məmmədova qarşı qarayaxma kampaniyasında hər iki tərəf maraqlı idi. Bu məsələdə iki tərəfin də maraqları üst-üstə düşdü. Biz hücumları partiyada bu şəkildə dəyərləndirdik. Cırkaba girmək istəməsək də, hər kəs onu bilsin ki, zamanı gələndə hamısına cavab veriləcək. İlqar Məmmədov bəzən hücumlar olacağını gözləyirdi. Həbsdə olanda bilirdi ki, azadlıqçı çıxıdan sonra üzərinə gələnlər olacaq. Bu baxımdan deyirəm ki, bunlar hələ başlanğıcdır. Yeni hücumların olacağı istisna deyil".

A.Qasımlı REAL rehberinin gündəmdən düşdüyü barədə fikirlər də münasibət bildirdi: "Heyat və siyaset yalnız İlqar Məmmədovdan asılı vəziyyətdə deyil ki. Ölək daxili və xaricində olduqca ciddi proseslər baş verir. İstenilən halda o fikirlərə raziyyam ki, siyasetçilər və siyasi qurumlar gündəm yaratmalıdır. Bunun üzərində bizlər düşünürük. Fəaliyyətimiz bundan sonra ondan ibarət olacaq ki, siyasi həyatda yeni gündəmlər yaradaq. Bunu da biz yaradacaq, kimlərse deyil".

□ Cavansir ABBASLİ,
"Yeni Müsavat"

Azərbaycanla Belarus arasında hökumətlərə rəzaklaşmaya əsasən 301 mm-lik "Polonez" əməliyyat-taktiki raket komplekslərinin növbəti partiyası ölkəmizə gətirilib. Bu barədə Müdafiə Nazirliyinin yaydığı məlumat işğalçı Ermənistanda ciddi narahatlıq yaradıb.

lah-sursatları ilə ordusunu təchiz edir. Ele bu il ölkəmizdə keçirilən iki herbi parad, həmçinin silah sərgisinə ev sahibliyi etməsi de dövlətimizin imkanlarını və qüdrətini göstərir.

Belarusdan alınan "Polonez" in maksimal atış uzaqlığı 300 kilometr qədərdir. Raketin çəkisi 780 kiloqram, döyüş

ket olur. Onların maksimal uçaş müddəti saniyədə 300 metrdir, atışa hazırlıq vaxtı 13 dəqiqə, istismar müddəti 10 ildir. Həm "Polonez", həm də "LORA" kompleksləri GPS və INS sistemləri ilə idarə olunur.

Qeyd edək ki, bu ilin yazında Belarusun "Polonez" reaktiv yayım atəsi sistemlərinin

bir məlumat yayıldı ki, guya bu səbəbdən cinllilərin icazəsi olmadan Belarus onu üçüncü ölkəyə sata bilməz. Amma bu, doğru deyil. Belarus bu silahı xarici ölkələrə satmaqdə səbəstdir. Ölkəmizə getirilən birinci partiya artıq uğurla sınadılmalarından keçib. Artıq ikinci partiya getirilib.

Azərbaycan Türkiyə ilə birgə silah istehsal edəcək - rəsmi açıqlama

Azərbaycan Müdafiə Sənayesi Nazirliyi Türkiyənin silah, sursat, partlayıcı maddə, maşın, avadanlıq və digər məhsullar istehsal edən Maşınqayırma və Kimya Sənayesi təşkilatı (MKEK) birgə məhsul istehsal etməyi planlaşdırır. Artıq Müdafiə Sənayesi Nazirliyi MKEK-yə birgə məhsul istehsal etmək barədə təklif edib.

Avropa.info xəbər verir ki, bu barədə məlumat verən MKEK rəhbərinin müavini Akif Akgülün sözlərinə görə, Azərbaycanla birgə əməkdaşlıq sahədə addımlar atılmışdır.

"Biz Azərbaycanın müdafiə sənayesinin inkişafına ciddi dəstəklər vermişik. MKEK əvvəller Azərbaycana "Fırtına" mərmilərini satmağa cəhd göstərək də, bu məhsulun ixracına icazə verilmədiyindən bu təşəbbüs nəticəsiz qaldı. Buna baxmayaraq, əməkdaşlıq istiqamətdə fealiyyətimiz davam edir. Hazırda Müdafiə sənayesi nazirliyi ilə MKEK arasında çox yaxşı münasibətlər mövcuddur. Bizim istehsal etdiyimiz snayper silahları Azərbaycan Silahlı Qüvvələrində istifadə olunur. Nazirliyin 35 istehsal müəssisəsi mövcuddur və biz bu müəssisələrə yarı məmulat və məmulat veririk. Müdafiə Sənayesi Nazirliyi rəsmiləri görüşümüzzdə MKEK ilə uzun müddəli marketinq və birgə istehsal fealiyyətləri aparmaq təklifi alıq" - deyə A. Akgül bildirib.

Onun sözlərinə görə, ümidi edirik ki, bu istiqamətdə əməkdaşlıq davam edəcək: "Uzunmüddəli marketinq və birgə mehsul istehsalı ilə bağlı razılışmaya çox yaxınlaşmış. Bununla da MKEK-in Azərbaycanla əlaqələri daha da inkişaf edəcək".

Azərbaycanda kişilərin ilkin hərbi qeydiyyata alınması yaşı aşağı salınır

Azərbaycanda kişi cinsli vətəndaşlar 16 yaşında deyil, 15 yaşında ilkin hərbi qeydiyyata alınacaq.

Virtualaz.org-un məlumatına görə, bununla bağlı "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" qanuna dəyişiklik edilir.

Bu, Milli Məclisin Müdafiə, Təhlükəsizlik və Korupsiya ilə Mübarizə Komitəsinin bu gün keçirilən iclasında müzakirə edilib.

Qanunun 6-ci (Vətəndaşların ilkin hərbi qeydiyyata alınması) maddəsinin birinci cümləsinə əsasən, hər il yanvar-mart ayları ərzində həmin il 16 yaş tamam olan Azərbaycan Respublikasının kişi cinsli vətəndaşları yaşış və ya olduğu yer üzrə müvafiq icra hakimiyyəti orqanında ilkin hərbi qeydiyyata alınmalıdır. Dəyişikliklə yaş həddi 16-dan 15-ə endirilib.

Layihədə bildirilib ki, cari ilin 1 sentyabr tarixindən tətbiqinə başlanmış yeni nəsil şəxsiyyət vəsiqələrinin 15 yaşdan verilməsi nəzəre alınaraq təcrübədə baş verə biləcək uygunluqların qarşısının alınması məqsədi ilə ilkin hərbi qeydiyyatın da 15 yaşdan aparılması təklif edilir.

"Katyusa" nəslindən olan

"Polonez" - ermənilər fəsvişdə

Azərbaycanın Belarusdan aldığı raket kompleksləri barədə ilginc məlumatlar; **hərbi ekspert**: "Ermənistən hər hansı KMTM üzvünə irad bildirməsi yersizdir"

Qeyd edək ki, bu raket komplekslərinin ilk partiyası əvvəlki döndəmədə ölkəmizə gətirilmişdi. Anlaşmaya uyğun olaraq, növbəti partyanın gətiriləcəyində əndişələnən İrəvan Belarusla KTMT çərçivəsində eməkdaşlığı esas götürərək Minskə narahatlığını çatdırılmışdı. Lakin blogger Lapşın məsələsində olduğu kimi, "Polonez" anlaşmasında da Lukaşenko hökuməti Azərbaycanla dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinə sadıqlıq nümayiş etdirdi, faktiki olaraq, Ermənistən rəhbərliyini saya salmadı. Belarusun bu principiallığını aprel döyüşlərindən sonra da görmüşdük. Minsk ona çətin günlərində maddi və mənəvi dayaq olan Azərbaycan dövləti ile münasibətləri heç nəyə qurban vermədi və işğalçı Ermənistəni yerində oturtdu. Erməni ekspertlər "Polonez" raket komplekslərini Ermənistənən Rusiyadan hədiyyə kimi aldığı "İsgəndər" silahına cavab kimi qiymətləndirirlər. Düşmənin narahatlığı anlaşılanlıdır. Azərbaycan ilə özünün silah arsenalına yenilərini əlavə edir.

Bu arada Ermənistən parlamentində 2019-ci ilin dövlət bütçəsi layihəsi müzakirə olundub. Məlum olub ki, ümumi bütçə 1 trilyon 685 milyard dram (3,48 milyard dollar) təşkil edəcək. Modern.az Ermənistən KIV-nə istinadən xəber verir ki, planlaşdırılan hərbi bütçə 60 milyard dram (640,2 milyon dollar) təşkil edəcək. Gelən il üçün yeni növ silah və hərbi sursatların alınması da bütçədə nəzerde tutulur. Bu il Azərbaycanın hərbi bütçəsi 2 milyard 738 milyon 721 min manat məbləğində nəzerde tutulmuşdu. Düşməni narahat edən odur ki, kredit hesabına bəzi silahları almağa çalışıldığı halda, Azərbaycan öz imkanları sayəsində müasir si-

başlığı hissəsinin çəkisi 140 kiloqram, zərvəvurma radiusu isə 80 metrdir. "Polonez" in maksimal uçaş müddəti saniyədə 310 metr, atışa hazırlıq vaxtı 10 dəqiqə, istismar müddəti isə 10 ildir. Bir döyüş maşınında 8 raket olur. Bu kompleks düşmənin əməliyyat düzülüşünün bütün dərinliyində onun nüvə və kimyəvi hücum vasitələrinə, keşfiyat-zərbə sistemlərinin yerüstü elementlərinə, qoşunların əsas gruplaşmalarına, bazalarda yerleşən aviasiyasına, hava hücumundan müdafiə vasitələrinə və obyektlərinə, idarəetmə məntəqələrinə, radioelektron vasitələrinə, arxa cəbhe və digər obyektlərinə zərbə vurulması üçündür. Bundan başqa, kompleks vasitəsi ilə dənizsahili istiqamətlərdə düşmən donanmasının yerləşmə məntəqələri dağıdırılır və onun döyüş gemiləri mahv edilir. Əməliyyat-taktiki raket kompleksi olan "LORA" da "Polonez" kompleksi kimi döyüş zamanı eyni məqsədlər üçün istifadə edilir. Maksimal atış uzaqlığı 300 kilometrdən artıq olan bu kompleksin raketinin çəkisi 1580 kiloqram, döyüş başlığı hissəsinin çəkisi isə 240 kiloqramdır. Raketin zərvəvurma radiusu 100 metr təşkil edir. Bir döyüş maşınınında 4 ra-

ixracına dair ilk müqavilənin yerinə yetirilməsinə başlayaçaq bildiriləmişdi. Bildirilirdi ki, müqavilə çərçivəsində 10 "Polonez" kompleksinin ixracı nəzərdə tutulur, alıcı isə Azərbaycandır. "Polonez" kompleksləri ilk dəfə 2015-ci ilə Minskədə hərbi parad zamanı nümayiş etdirilib, daha sonra raketlər poliqonda sınaqdan keçirilib və 300 kilometr məsafədə hədəfi 10-20 metr dəqiqlikle vurub. Çinin A-200 raketləri ilə təchiz edilən, Belarus hərbi sənayesinin idarəetmə sistemi ilə hədəfə yönəldirilən "Polonez" kompleksleri yüksək dəqiqlikliliklə silah sistemi kimi özünü doğruldu.

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycan ən güclü orduyu malik ölkələr sırasında 58-ci yerdədir. Bu barədə "Global Fire Power" portalının hesabatında deyilir. Azərbaycanla müharibə vəziyyətində olan Ermənistən isə 93-cü yerdə qərarlaşdır. Hərbi ekspert Terlan Eyyazov "Yeni Məsəvət" a bildirdi ki, "Polonez" silahı yayım atəsi kompleksidir: "Bu, "Katyusa"nın nəslindəndir, amma da ha müasirdir. Minskədə yığılib, yalnız populizmə məşğuldur. Ortada ciddi bir iş, layihə yoxdur".

□ Cavid TURAN,
"Yeni Məsəvət"

Respublikanın adındaki hərfələr

Zamin HACI
 zaminhaci@gmail.com

"Xudam məni, səni yoxdan yaradıb,
 Sən də bircə milçək yarat, ərməni!
 Bir qönçə bitəydim dostun bağında,
 Dilimlə deyəydim yara: dər məni!"

(Aşıq Ələsgər)

• qəsidiyyat nazirinin müavini deyibdir ki, Azərbaycanda heç bir aqlıq problemi yoxdur. Doğrudan belədir. Bütün aclar yoxdur, bizdə toxlar var. Həddən artıq toxlar. Bizimki toxluq problemidir. Aclar bir sinif olaraq çoxdan leğv edilmişdir. Axırıncılar özlərini Koroğlu körpüsündən atdırılar, külək apardı. Elə nazir müavini de bunun statistikasını açıqlamışdır ki, üreyimiz sakit olsun. Deyir, uğurlu siyasetin nəticəsində ölkəmizdə yoxsulluğun səviyyəsi 5 faizdən aşağı endirilmişdir. Bu da çox düz söhbətdir, çünki yoxsulluq səviyyəsiz bir haldır. İnsan indiki zəmanədə niye yoxsun? Maşallah, hər tərəfdə iş-güç, pul-pula tökülbər qalıbdır. Yığışdır, yaşa. İsteyir-sən neft sektorunda işlə, istəmirsin, qeyri-neft sektorunda. Hətta on imkansız halda hansısa ağacın dibindəki kölgəni ərob turiste 5 manata satıb yaşamaq olar. Beş dənə toyuq döneri eləyir. Özüm görmüşəm, yazmışdı məktəblilər üçün döner 1 manatdır. Düz məktəbin ağzında. Əgər sən məktəbli saymasalar hansısa sağa tutub alırdıraq olar. Onsuz bütün günü "əmi-dayı"larına siqaret və araq daşıyırlar. Uşaqların bu cür istismarı yolverilməzdır! Əlbəttə, bu da YUNİSEF-in günahıdır, hökumətimizə dəxli yoxdur. Nəsə, qatlıq-qarışdırıldıq, tema hardasa qaldı.

Yeri gəlmışkən, ölkəmizdə yoxsulluğun aradan qalxmasının daha bir təzahürü keçən həftə Bərde rayonunda yaşındı. Orada Zahid müəllimi deputat seçdi... Yox, oxucuların üzr isteyirəm, bu bir az boyat xəbərdir, hərçənd, ola bilsin hadisədə Zahid müəllimin xalq üçün fəaliyyətdən aşırı təsirlənmələr də mövcud olmuşdur. Ya da belə deyək: bu versiya istisna olunmur, yaşamaq hüququ vardır. Bərdədə bir ailənin 10-cu sağa doğulmuşdu. Ata deyir, məqsədimiz uşaqların sayını "Azərbaycan" sözündəki hərfələrin sayına çatdırmaq idi. Yəqin uşaqları sıra ilə düzüb adlarının baş hərfələndən uca vətənimizin adını yaradırlar. Yaradıcı insan belədir. Millətimiz yaşayıb yaratmağa meyllidir. Əks halda Madaqaskar da 10 hərfdir, ancaq orda heç kəsin ağılna gəlmir uşaqların sayını 10-a çatdırınsın. Çünkü çatdırmaq mümkün də deyil, sabitlik yoxdur, uşaq artıraqa, yarısı cəngəllikdə azı, yarısını lemurlar yeyir, bəzilərini xameleonlar həppildədir. (Diqqətli oxucu müəllifin Madaqaskar fauna aləmi haqda kasad bilgilerinə bığaltı qırımsız. Əgər oxucu zənən xeyləğidirsə yayılıqla yaşıqlanıb qırımsız imkanlarını tənəyirinq). Ümid edək bərdəli ailə dövlətimizin rəsmi adını geləcək fəaliyyətdən nəzərə alacaqdır, çünki bizdə iş "Azərbaycan"la qurtarmır, bunun "Respublikası" hissəsi de vardır. 22 uşaq eləyir, bu isə zənnimcə problem olmamalıdır - rəhmətlik ümummülli qoyunotaranımız Çoban Xanışın hardasa bu qədər uşağı dövlətçiliyimizə xidmət edirdi. Ya 21, ya 22 olmalı idi, ondan sonra reportajlar kesildi, ardını bilmədi.

Ümumiyyətlə, çoxuşaqlı olmaq yaxşıdır, on əsası prosesin özü maraqlıdır. Elə bölgəmizdə də maraqlı proseslər olur. Misal üçün, bu dəqiqə bütün dünya rus agentlərin Britaniyada zəhərli madde ilə adam öldürmək cəhdinin uğursuzluğuna lağ etməkdədir. Deyirlər, eşək boyda kəfəfiyyat idarəsi polkovnik rütbəli casuslarını bir nəfər keçmiş rus agenti öldürməyə yollayıb, ancaq bunlar nəinki tapşırığı batırıblar, həm də az qala Britaniyanın yarısında videokameralara yaxalanlığı "bacarıqlar". Öldürüləcək adamın yerinə bir yazıq "bomju" zəhərleyib öldürüb. Təkzibləri lap anekdot oldu, deyirdilər, guya Solsberi şəhərinə kilsəyə baxmağa gedibmişlər. Ancaq burada Qərbin Rusiyaya gülməsi, rus casusların hərəkətində hansısa incəlik axtarması yersizdir. Guya ruslar haçan incə hərəkət ediblər? Tarixdə bir dənə bele fakt yoxdur. Ağzında "rus ayısı" deyirsən. Bunlar həmişə dünyaya siyasetində, qonşulara münasibətdə sirkən qaçmış və bazar girmiş ayı kimi davranıblar. Qabaqlarına keçən masaları aşırılar, məhsulları dağıdıblar, kim rast gəlse dişləyib yaralayıblar. O ingilislərdir ki, belənçik əməlliəri uzaqdan, incə formada ediblər və nəticədə "ingilis barmağı" ifadəsi yaranıbdır.

İndi söz əlaqədar təşkilatlarındır, hərçənd heç bilmirəm
 gəlib nə deyəcəksiniz.

Dünən Tacikistannın paytaxtı Düşənbə şəhərində MDB-nin növbəti sammiti keçirilib. Faktiki fəaliyyətsiz olan bu qurumun Düşənbə toplantısı zamanı bizim üçün on çox diqqətçəkici möqam Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə Ermənistənən baş naziri Nikol Paşinyan arasında ayaqüstü temas oldu.

Paşinyan hökuməti Rusiya ilə Qərb arasında təhlükeli var-gəli davam etdirir; yeni baş nazir öz xalqına inqilabın şirin "meyvələri"ndən çox, acıları yedirmək zorundadır - səbeb; erməni nəşri: "Moskva və Bakı bize növbəti pisliyi etməye hazırlaşır..."

Xəbər verilir ki, sammitin rəsmi açılış mərasimi zamanı MDB ölkələrinin başçıları elifba sırası ilə yanaşı durublar. Bu zaman Azərbaycan prezidenti ilə Ermənistənən baş naziri yanaşı dayanmali olub. Rəsmi fotoçəkiliş bitəndən sonra liderlər sammitin keçirildiyi zala istiqamət alıblar. Bu zaman isə İlham Əliyevlə Nikol Paşinyanın ayaqüstü nəsə danışdıqları kameraların diqqətindən yayınmayıb.

*****

"Yeni Müsavat" xatırladır ki, İlham Əliyevlə Nikol Paşinyan arasında ilk temas bu ilin iyun ayında Moskvada futbol üzrə Dünya Çempionatının açılış mərasimi zamanı olmuşdu. O zaman Rusiya prezidenti Vladimir Putin Paşinyanı Azərbaycan dövlət başçısı ilə tanış etmişdi. Erməni baş nazir belə demişdi. Amma Paşinyanın sözlərinə görə, məsələ formal tanışlıqdan uzağa getməmişdi. Düşənbədə isə İlham Əliyevlə Paşinyan ilk dəfə bir-birləri ilə danışıblar.

Tacikistan paytaxtında bu qısamüddəti ayaqüstü danişiq Nikol Paşinyanın Qarabağ'a dair verdiyi son ziddiyəti və qızısdırıcı bəyanatlardan ve Azərbaycan prezidentinin ona sərt xəbərdarlığından sonra reallaşan ilk temas kimi xüsusiətə diqqət çəkir. O sırada erməni baş nazirin iki gün qabaq BMT tribunasından etdiyi fitnekar çıxışdan sonra Tacikistana gəlməsi də nəzərdən yaxına bilməzdi.

*****

Məsələ də ondadır ki, dünən birliyinin, xüsusən də Qəribin gözündə özünü demokrat kimi qələmə verib sonuncudan böyük siyasi-maliyyə dəstəyi almağa çalışan Paşinyan Dağlıq Qarabağ məsələsində sələflərindən də radikal mövqə nümayiş etdirir və bununla, faktiki, böyük sülhü deyil, mühərbiyi yaxınlaşdırır. Belə avantürist siyasetin bütün mümkün və ağır nəticələrinə görə də ilk növbədə o - işğalçı ölkənin təzə rəhbərliyi cavab-dehlik daşıyacaq.

Rusiya prezidenti Vladimir Putinin son Bakı səfəri həm də İrəvanın bu kursuna etiraz idi. Çünkü mühərbiye Moskvadan bölgədəki maraqlarına cavab vermər. Hər neçə olmasa, Kreml başçısı istəseydi, Bakı-

Paşinyan hökuməti Rusiya ilə Qərb arasında təhlükeli var-gəli davam etdirir; yeni baş nazir öz xalqına inqilabın şirin "meyvələri"ndən çox, acıları yedirmək zorundadır - səbeb; erməni nəşri: "Moskva və Bakı bize növbəti pisliyi etməye hazırlaşır..."

Irəvan "haça-paça" durumda: "Qarabağda mühərbiyənin fitilli çökiləse..."

Ermənistənla Rusiya arasında həm də əsəb savaşı başlayıb; **Putinin köməkçisi:** "Növbənizi gözləyin, Rusiya prezidentinin İrəvana tezliklə səfər etməsinə ehtiyac yoxdur"; **erməni nəşri:** "Uşakovun təhqirəmiz sözləri..."

dan İrəvana yollanar, məhz iradəsi çatarmı? Qisasi, erməni populist baş nazir olduğunu kimi görünüre və ya görünüşü kimi ola bilərmi? Əsas da budur.

Təbii ki, Ermənistən səfərindən imtinanın motivi komandasını qərbyönlü kadrlardan quran Nikol Paşinyanın Qarabağ'a dair verdiyi son ziddiyəti və qızısdırıcı bəyanatlardan ve Azərbaycan prezidentinin ona sərt xəbərdarlığından sonra reallaşan ilk temas kimi xüsusiətə diqqət çəkir. O sırada erməni baş nazirin iki gün qabaq BMT tribunasından etdiyi fitnekar çıxışdan sonra Tacikistana gəlməsi də nəzərdən yaxına bilməzdi.

Vəziyyətin təhlili göstərir ki, xeyr, məmkün deyil. Həm də o səbəbə ki, Paşinyan hər iki variantda Azərbaycanın qanuna ərazisi olan Dağlıq Qarabağdan vaz keçməli olacaq. Ya xoşluqla, ya da mini-mühərbi can atır ki, onun bir "əli"ndən Rusiya, o birindən de Qərb tutsun. Bu isə mümkinləşdir. İndiki sərt regional və qlobal geosiyasi şərtlər, getdikcə daha da qəlizləşən Rusiya-Qərb (ABŞ), İran-ABŞ münasibətləri bunu tamamilə istisna edir.

Kreml sözsüz ki, Paşinyanın "iki stil" oyunuunu əla başa düşür və diqqətə müşahidə edir. Ancaq bu siyaset uzun da süre bilməz. Ya Ermənistən həqiqətən Rusyanın ağışından çıxıb Gürcüstan kimi birmənalı qərbyönlü kurs götürməlidir, ya balanslı siyaset yürüdən Azərbaycan kimi Rusiya və Qərbə bərabər məsafədə daha sözəbaxan elemək üçün bir sıra tədbirlər hazırlayırlar. "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bu barədə qərbyönlü erməni portallarından olan armenian-report.com-dakı məqalədə deyilir.

Məqalədə daha sonra bildirilir: "Biz vətəndaşlarımızın narazılığını yaxşı anlayırıq. Axi başa çatmaqdə olan həftə elə hadisələr yaşandı ki, bizi iradəsi çatarmı? Qisasi, erməni populist baş nazir olduğunu kimi görünüre və ya görünüşü kimi ola bilərmi? Əsas da budur. Vəziyyətin təhlili göstərir ki, xeyr, məmkün deyil. Həm də o səbəbə ki, Paşinyan hər iki variantda Azərbaycanın qanuna ərazisi olan Dağlıq Qarabağdan vaz keçməli olacaq. Ya xoşluqla, ya da mini-mühərbi can atır ki, onun bir "əli"ndən Rusiya, o birindən de Qərb tutsun. Bu isə mümkinləşdir. İndiki sərt regional və qlobal geosiyasi şərtlər, getdikcə daha da qəlizləşən Rusiya-Qərb (ABŞ), İran-ABŞ münasibətləri bunu tamamilə istisna edir.

Vəziyyəti erməni ekspert cameosunda də anlamağa başlayıblar.

"Görünür, biz ona hazır olmalıyıq ki, İrəvanın siyasetindən narazı olan Moskva Paşinyanı Rusiyaya münasibətde daha sözəbaxan elemək üçün bir sıra tədbirlər hazırlayırlar. "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bu barədə qərbyönlü erməni portallarından olan armenian-report.com-dakı məqalədə deyilir.

Məqalədə daha sonra bildirilir: "Biz vətəndaşlarımızın narazılığını yaxşı anlayırıq. Axi başa çatmaqdə olan həftə elə hadisələr yaşandı ki, bizi

hem məyus, hem də narahat etməyə bilməz. Məsələn, Moskvada və İrəvanda fikirlər yayılırdı ki, Rusiya prezidenti bu həftə bizim regiona, daha doğrusu, Azərbaycana və Ermənistənə Putini gəlməklə bağlı fikrini dəyişdi. Bununla belə, bu, ona Azərbaycana getməyə mane olmadı. Kimsə etiraz edib deyilə bilər ki, nə olsun, axı cəmi bir neçə gün qabaq o, Paşinyanla Putini Soçi'də görüşmədü. Ancaq ondan bir neçə qabaq Putini Əliyevi də qəbul etmişdi! O zaman nədən Putin təzədən Əliyevlə görüşməyə getdi, Paşinyanı və İrəvanı isə iqnor etdi?"

Yazı müəllifi ardınca yanmış durumdan çıxış edərək "Putinlə İlham Əliyevin Ermənistənə hansısa növbəti pisliyi etməyə hazırladığını" yazıb. "Bu - tamamilə aydındır. Əks halda onlar niyə belə tez-tez görüşüşlər ki?..."

*****

Ermənilərin təlaşı anlaşıldı. Düşmən tərəf Moskvadın "dobrosu" ilə Qarabağda müvəqqəti də olsa mühərbiyənin fitilinin çəkiləcəyindən ehtiyatlanır. Bu isə hər şey qıraqa, inqilabi hökumətin sonunu ildırım sürətli yaxınlaşdırır...

□ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

Rusya prezydentı Vladimir Putinin sentyabrın 27-də Bakıya qısamüddətli işgūzar səfər etməsi gündəmin ən çox müzakirə olunan mövzusudur. Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin Soçi görüşündən cəmi 26 gün sonra Putinin Bakıya gəlisinin gerçək məqsədləri baradə ən müxtəlif versiyalar var.

Xatırladaq ki, Soçi görüşündə tərəflər qarşılıqlı əməkdaşlığın inkişafını stimuləşdirən və yeni imkanlar yaranan 16 sənəd imzalamaşdır. Bakıda isə prezidentlər Milli Gimnastika Arenasında keçirilən cüdo üzrə dünya çempionatının yarışlarına baxdır. Gündün ikinci yarısında isə dövlət başçıları Heydər Əliyev Mərkəzində IX Azərbaycan-Rusya Regionlararası Forumunun rəsmi açılış mərasimində iştirak edtilər. V.Putinin öz çıxışında iki ölkə arasında münasibətlərin xeyirxah qonşuluq və qarşılıqlı hörmət üzrində qurulduğunu deməklə yanaşı, Azərbaycanın rolunu kifayət qədər yüksək qiymətləndirdi. Bildirdi ki, iki ölkə liderlərinin sentyabrın 1-de Soçi'də imzaladığı sənədlər dövlətlərarası əlaqələrin sonrakı quruculuğu üçün əlavə baza yaradır. Öz növbəsində Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev həmkarı ilə təkbətək görüşdүünü bildirib. Əlavə edib ki, Rusiya prezidentinin səfəri xüsusi xarakter daşıyır. "Rusiya bizim üçün münasibətlərimiz ən yüksək səviyyədə olduğu çox mühüm və dəyərli tərəfdəş, dost və qonşudur. Düşünürəm ki, gələcək illərdə biz əməkdaşlığımızı yalnız inkişaf etdirmək, ölkələrimizin biznes qurumları üçün daha yaxşı şərait yaratmaq və bütün istiqamətlərdə qarşılıqlı fealiyyəti möhkəmləndirmək yolu ilə gedəcəyik"-prezident Əliyev deyib.

Rusya prezidenti isə deyib ki, bu yaxınlarda Soçi'də görüşsələr də, münasibətlərin yüksək səviyyəsini və hecmini nəzəre alaraq, həmişə danışmağa sözleri var. Budəfəki sefərin Azərbaycan-Rusya münasibətlərinə hansı töhfələri verəcəyi, Azərbaycanın ən böyük probleminin həllində - Qarabağın azadlığından nə kim rol oynayacağı əsas suallardandır. Putinin Azərbaycana səfəri və verdiyi açıqlamalar ne ile yadda qaldı? Bu münasibətlər ölkəmiz üçün neler vəd edir?

AVP sədri, deputat Fəzail Ağamalı "Yeni Məsavat" a bildirdi ki, gərgin iş rejimində çələşən Putinin Azərbaycana qısamüddətli de olsa, səfər etməsi və Azərbaycan prezidenti ilə görüşü, apardığı danışqlar ciddi hadisədir: "O danışqların detalları bize tam bəlli deyil. Ümidvaram ki, bir çox məsələlər ikitirəfli müzakirələrdə bir daha müzakirə olunub. Çünkü bu cür görüşlər heç vaxt təsadüfi xarakter daşıdır. Nəzərealsaq ki, bir müddət önce Azərbaycan və Rusiya liderləri Soçi'də görüşmüştü, bir çox sahələri əhatə edən sənədlər imzalanmışdı. Xüsusən de Putinin Azərbaycan

iştirak edəcək: "Azərbaycanla əməkdaşlıq Rusiya üçün çox vacibdir" - bu, Putinin Bakıda dediyi əsas fikir oldu. Putinin Azərbaycana səfəri sırf iqtisadi əməkdaşlıqla bağlı idi. O, IX Azərbaycan-Rusya Regionlararası Forumunda iştirak etmək üçün Bakıya gəlməşdi. Rusiya prezidenti iki ölkə arasındakı iqtisadi və ticarət əməkdaşlığından razıdır. Bu baxımdan mövcud vəziyyəti əks etdirən faktorları sadalaya bilerik: Azərbaycan Rusiya ilə birge "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizini reallaşdırır. Putinin sözlerine görə, bu yol Avropa və Asiyani bir-birinə daha da yaxınaşdıracaq; Samur çayı üzərindən Azərbaycanı Dağıstanla birləşdirəcək kör-

sinin dili başqa ölkədə geniş təbliğ olunur, ancaq bunun Azərbaycan üçün nə qədər uğur olduğu düşündürdücüdür".

"Atlas" rəhbəri bütün bunlara yanaşı, Putinin Bakıda Qarabağdan danışmadığını da vurguladı: "Bəlkə də Putinin Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə qapalı görüşdə bu məsələye toxundu. Ancaq bütün hallarda Vladimir Putinin Qarabağ münaqişəsinin həllində maraqlı olduğunu söyləmək çətindir. Rusiya prezidenti Azərbaycanla iqtisadi-ticarət əməkdaşlığını genişləndirmək, birgə layihələr realaşdırmaq və Azərbaycanın Rusiyadan daha çox hərbi texnika almasını isteyir. Ancaq

Putin gələn ay da Azərbaycana gələcək

Fəzail Ağamalı: "Rusiya gözlərini və qulaqlarını bağlaşa, Azərbaycan işğal altındaki torpaqlarımı azad edər"

Elxan Şahinoğlu: "Putin Ermənistənən baş naziri Paşinyana tənqididə münasibət bəsləsə də..."

presidentini yola salarkən cənab İlham Əliyevlə əlavə bir saat danışqlar aparması ciddi məqamlardan xəbər verir. Düşənbə sefəri öncəsi Putinin Bakıya gəlmesi onun Azərbaycana münasibətinin ifadəsi kimi də qiymətləndirilməlidir. Eyni zamanda böyük bir auditoriyada her iki prezidentin birgə çıxışı, qarşılıqlı dostluq və inama söyklənilmiş bəyanatların verilməsi, xüsusilə də Putinin "Azərbaycanla əməkdaşlıq son dərəcə əhəmiyyətlidir, vacibdir" kimi fikirləri, eyni zamanda prezidenti İlham Əliyevin də Rusiya-Azərbaycan münasibətinin inkişafına hədəflənən fikirləri heç şübhəsiz ki, xüsusi önem kəsb edir".

F.Ağamalı bildirdi ki, Qarabağ məsələsinin həlli xeyli dərəcədə Rusiyadan asılıdır: "Rusiya, neçə deyərlər, gözlərini və qulaqlarını bağlaşa, üzünü qısa zaman kəsiyində başqa bir səmtə çevirsə, Azərbaycan ordusu özünün bütün imkanları, hərbi potensialı ilə işğal altındaki torpaqlarımızı azad edə bilər. Sadəcə, Rusyanın Azərbaycanın atlığı adımlara təmkinli yanaşması, neytrallıq nümayiş etdirməsi kifayətdir. Mən əminəm ki, bu məsələlər ikitirəfli müzakirələrdə bir daha müzakirə olunub. Çünkü bu cür görüşlər heç vaxt təsadüfi xarakter daşıdır. Nəzərealsaq ki, bir müddət

sibətlər həqiqətən yüksək səviyyədə, hətta göründüyündən daha yüksək səviyyədə inkişaf edə bilər".

Deputat bildirdi ki, Azərbaycan faktiki olaraq keçən zaman kəsiyində Rusiyaya qarşı münasibətlərdə etibarlı müttəfiq, etibarlı qonşu və etibarlı dövlət imicini qazanıb: "Mənə, Rusiya bunu qıymətləndirməlidir. Ermənistanda vəziyyət tamamilə fərqlidir. Ermenilər həmişə güclünün yanında olublar və həmin güclü zəifləyən anda başqa bir gücün yanına transfer edirlər, tarix bunu dəfələrlə sübut edib. İndi də Ermənistənən baş naziri məhz bu xətti götürüb. O, Rusyanın bu çətin vəziyyətində ona olan müttəfiqlik borcunu yerinə yetirmək əvəzinə, əslində müttəfiqliyə xəyanət edərək yerini dəyişməyə, Qərb və ABŞ-la münasibələrinin istileşdirməyə çalışır. Buna nail olub-olmayacağı belli deyil. Mənə, bu, mümkün deyil. Çünkü Paşinyan hem Rusiya, hem də Qərble yaxşı olmağa çalışır. Ermənistənən balanslaşdırılmış siyaseti hədsiz dərəcədə gecikmiş siyasetdir. Çünkü Rusiya Ermənistanda tamamilə oturmuş vəziyyətdədir və bu ölkəni heç kimə güzeştə getmək fikrincə deyil. Ona görə də belə bir durumda Rusiya və Azərbaycan prezidentlərinin himayəsi altında növbəti Humanitar Forumda

presidentinin işğal edilmiş torpaqların azad edilməsi ilə bağlı atacaq addım əlbəttə, onun tərcüməyi-halina "tarixdə münaqişələri sülh yolu ilə həll etməyi bacaran" müsbət imicini də əlavə edəcək. Mənə, bu, Putinin üçün son dərəcədə əhəmiyyətli bir missiya olardı. Baxaq, görək gümanlarımız nə dərəcədə özünü doğruldacaq".

"Atlas" Araşdırıcılar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu önce Putinin Azərbaycana sentyabrın 25-də gəlməli olduğu halda iddi, iki gün sonra səfər etməsinə diqqət çəkdi: "Bundan başqa, səfərin 3 gün davam edəcəyi bildirilmişdi. Ancaq Putinin Azərbaycana səfəri bir gündən də az çəkdi. Bu, ondan xəbər verir ki, Putinin Azərbaycana səfəri simvolik - əvvəlcədən planlaşdırılan toplantıda iştirak xarakteri daşıyır. Buna baxmayaraq, Rusiya prezidenti çalışır ki, heç olmasa ilə bir dəfə Azərbaycana gəlsin. Statistika da bundan xəbər verir. Putinin son 5 ilde 4-cü dəfədir Azərbaycana gelir".

E.Şahinoğlu bildirdi ki, V.Putin gələn ay yenə Bakıya gələcək. Ekspertin sözlərinə görə, Rusiya prezidenti Rusiya və Azərbaycan prezidentlərinin himayəsi altında növbəti Humanitar Forumda

pünün tikintisi ilə bağlı razılıq var; Xəzər dənizində Azərbaycan və Rusiya limanlarını birləşdirəcək kruiz səyahətləri həyata keçirilecək; "Rosneft" və SOCAR "Qoşadaş" neft-qaz yatağının keşfiyyatına və məmənsiliməsinə başlayacaq; Azərbaycan milli aviasirkəti Rusyanın müxtəlif şəhərlərinə heftədə 50-dən çox reys həyata keçirir; Rusiyadan Azərbaycana gələn turistlərin sayı artır - 9 ay ərzində 700 minədən rusiyalı Azərbaycanı ziyarət edib; Rusiya ilə əməkdaşlıq sayesində Azərbaycanda artıq "KamAZ", "Ural" avtomobiləri buraxılır. Rusyanın 20-ye yaxın subyekti Azərbaycanla müvafiq razılışmaları var. Rusyanın regionlarının Azərbaycanda ticarət nümayəndəlikləri açılır".

Politoloq Putinin Bakıda xüsusi vurğuladığı digər məqamı da diqqət çəkdi: "Dedi ki, rus dilinin Azərbaycanda dövlət səviyyəsində dəstək almasından məmənundur. Azərbaycanda 300-dən artıq məktəbin rus dilində tədris verdiyini xatırladan Putinin bu cümlesi də diqqətçəkici idi: "Ən əsas dəstək insanların ürəyində və beyinlərindədir". Yeni Putin demək istədi ki, Azərbaycan vətəndaşları rus dilində tədrise dəstək verirlər. Əlbəttə, Rusiya və prezidenti üçün bu böyük uğurdur, ölkə-

Putin Qarabağ haqqında danışmaq istəmir. Çünkü Putinin Ermənistənən hazırlı bas naziri Nikol Paşinyana tənqididə münasibət bəsləsə də, Qarabağ münaqişəsinin həllində Ermənistənin maraqları əleyhinə addım atmaq istəmir. Rusiya ilə iqtisadi, ticari və hərbi əməkdaşlıq Azərbaycan üçün faydalıdır. Rusiya Azərbaycana kənd təsərrüfatı malları üçün ən münbit bazarıdır. Bu-na baxmayaraq, Rusyanın işgalçi Ermənistəni silahlandırması və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə maraqlı göstərməməsi Azərbaycan cəmiyyətində mənfi qarşılıdır".

Pənah Hüseynin münasibəti qısa və konkret oldu: "Menim bu səfərdən gözləntim yox idi. Hələlik məlumat da çox məhduddur. Ona görə də bir dəyərləndirmə aparmağa çətinlik çəkirem".

Xəbər verildiyi kimi, Putinin Bakı səfəri və eyni zamanda İrvana getməməsi Ermənistəndə pərtik yaradıb. Ermenilər Putinin köməkçisinin onları aşağılamasından qəzəblənilər. Rusiya lideri isə İrvana səfər etməyə tələsməməkələ Paşinyanın hökumətinə dərs vermək istəyir. Üstəlik, Rusiya lideri oktyabrda növbəti dəfə Bakıda olacaq...

□ E.PAŞASOV,
"Yeni Məsavat"

Azərbaycanda hər il dövlət vəsaitləri hesabına yüz milyonlarla manatlıq alqı-satqlar heyata keçirilir. Demək olar ki, hər gün rəsmi mətbuatda müxtəlif dövlət qurumlarının alqı-satqlara dair elanlarına rast gəlmək olur. Əsasən tenderlər yolu ilə baş tutan dövlət satınalmaları cəmiyyətin diqqətində olan məsələlərdən biridir. İnsanlar budecə vəsaitləri hesabına heyata keçirilən alqı-satqlar barədə hortərəfli məlumat əldə etməyə, bu istiqamətə yönəldilən hər manatın təleyindən xəbərdar olmaga çalışırlar.

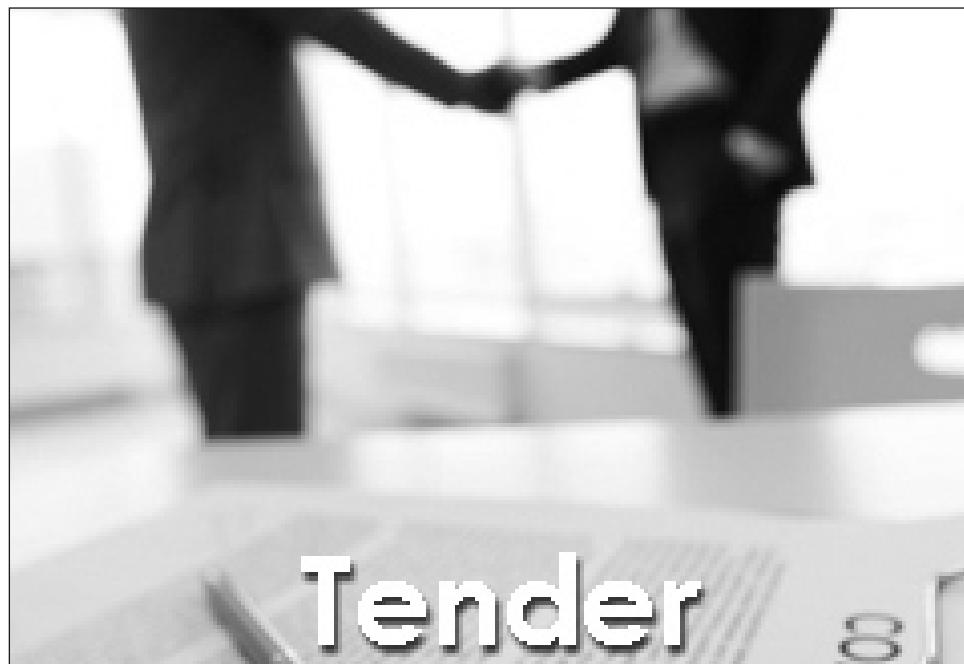
Son üç ildə neft gəlirlərinin azalması səbəbindən dövlət investisiyalarına yönəldilən vəsaitlərin həcmi bir qədər azalsada, neftin dünya bazar qiymətinin yüksəlmesi dövlət xərclemələrinin yenidə artırılacağından xəber verir. Bu işə dövlət satınalmalarına nezəretin təmin olunmasını, bu sahədə şəffaflığın gücləndirilməsini zəruri edir. Bu zərurətdən irəli gelərkə Azərbaycanda Hesablama Palatası haqqında yeni qanun qəbul edilib, qurumun dövlət xərclemələrinə nəzarət sahəsində səlahiyyətləri genişləndirilib.

Xatırladaq ki, 2016-ci ilin yanvarında Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının Satınalmalar üzrə Dövlət Agentliyinin ləğv ediləsi haqqında fərman imzalayıb. Fərمانla Satınalmalar üzrə Dövlət Agentliyinin vəzifa və funksiyaları, habelə istifadəsində olan dövlət emlakı İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar Siyaseti və İstehlakçıların Hüquqlarının Müdafiəsi Dövlət Xidmətinə verilib.

Qeyd edək ki, dövlət satınalmalarında şəffaflığın təmin olunması, effektivliyin artırılması istiqamətində bir sira addimlər atılısa da, bu sahədəki vəziyyət heç də hamını qane etmir. Araşdır-

Tenderlərdə şəffaflıq və korrupsiya problemi

Ekspert: "Tenderlərin elan olunmasından onların nəticələrinin açıqlanmasınınadək pozuntular kifayət qədərdir"

maçı-jurnalist Hafiz Babalı deyir ki, Satınalmalar üzrə Dövlət Agentliyi ləğv olunanından sonra dövlət vəsaitləri hesabına satınalmalar sahəsində vəziyyətin yaxşıya doğru dəyişmədiyini iddia etmek haqsızlıq olardı: "Amma bu işdə dövlət satınalmaları dövlət nezəretini həyata ke-

rən İqtisadiyyat Nazirliyinin müvafiq qurumunun iştiraki yoxdur. Əksinə, yeni nəzəret qurumu dövlət vəsaitlərin qənaətsiz və qeyri-səmərəli xərclemə üsulu olan birbaşa müqavilələrin bağlanmasına yaşıq işq yandırıb. Həc de təsadüfi deyil ki, satınalmalar sahəsində qanunvericili-

yin sertləşdirilməsinə baxmayaq, qurum bir dəfə də olsun pozuntu aşkar etməyib, yaxud pozuntu töretməş qurumlara qarşı tədbir görmeyib. Hərçənd tenderlərin elan olunmasından tütmiş onların nəticələrinin açıqlanmasınınadək pozuntular kifayət qədərdir. Hətta nazirliyin qu-

saxlanılır, media bu prosesin ilkin mərhələsinin işğalandırılmasından kənarda saxlanılır, ixtisasqabağı seçim prosesi total qanun pozuntusuna yol verməklə aparılır, tender təkliflərinin terminatı ilə bağlı ciddi pozuntulara yol verilir, nəticələr yarımcıq açıqlanır, yaxud ümumiyyətlə gizli saxlanılır.

Müsahibimiz qeyd edir ki, dövlət xərcəmələri sahəsində şəffaflığı artırmaq üçün "Dövlət satınalmaları haqqında" yeni qanun qəbulu sürətləndirilmədir: "Həzirdə bütün dünya kənar subyektiv müdaxilələri istisna edən elektron satınalmalar metodundan istifadə edir. Biz isə Dünya Bankının texniki yardımına rağmen bundan yarınır. Məqsəd, əlbəttə ki, bu sahədə olan korrupsiyanı himaye etməkdir. Buna görə də hesab edirəm ki, 2019-cu ildən etibarən elektron satınalmalara keçid başlamalı və bu, il ərzində tamamlanmalıdır. Nəzarət organının müstəqilliyi təmin olunmalıdır. Dövlət satınalmalarına ictimal nəzarət dedikdə əsasən parlament nezareti başa düşülür. Bu işi Hesablama Palatası həyata keçirir. Lakin Palatasi nəzareti de səthidir və bu sahədə olan kriminal və korruption halları aşkar çıxarmağa yönəldilməyib. Maliyyə Nazirliyi isə bu sahədə olan pozuntulara göz yummalaq məşğuldur".

□ **DÜNYA,**
"Yeni Müsavat"

Xəzərdə balıq ovu kvotası açıqlandı

Bu ilin yanvar ayından indiye kimi Ekoliya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi (ETSN) tərəfindən Xəzər dənizinin Azərbaycana aid hissəsində və daxili su hövzələrində 10 hüquqi və 126 fiziki şəxs üçün 1087 ton kılka, 88,7 ton siyənək və 397,1 ton axıçlı balıqların ovuna kvota ayrlılıb və balıqlıqlama biletleri verilib.

Trend-in məlumatına görə, bunu **Ekoliya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mütəxəssisi Suğra İbrahimli** deyib.

Onun sözlerine görə, bu müddədə sənədləri qaydasında olmadığı üçün 2 fiziki şəxse etiraz olunub.

S.İbrahimli əlavə edib ki, balıq və digər su bioresurslarının sənaye ovuna kvota və balıqlıqlama biletinin alınması balıqcılıq haqqında qanunvericiliklə tənzimlənir. Qanunvericiliyə əsasən balıq və digər su bioresurslarının sənaye ovu üçün balıqlıqlama biletini öndənləşdirir və 1 il müddətinə verilir.

"Nazirlər Kabinetinin 02.06.2017-ci il tarixli 243 №-li Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Balıq və digər su bioresursları ovunun Qaydalar"na görə balıq və digər su bioresurslarının sənaye ovuna kvota ayrılmazı və balıqlıqlama biletinin verilmesi proseduru 2 mərhələdən ibarətdir. 1-ci mərhələdə kvota alınması üçün balıqcılıqla məşğul olan hüquqi və fiziki şəxslər ərizə formasını doldurmali, ov ediləcək yerləri göstərməli, kvotanın balıq növləri üzrə bölgüsünü və ov alətlərinin briqadalar üzrə bölgüsünü göstərməlidir. Eyni zamanda mülkiyyətində və icarəsində olan gəmi və ya qayığın istifadə hüquqları təsdiq edən sənədin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti əlavə edilir və Su Hövzələrində Bioloji Resursların Artırılması və Mühafizəsi Departamentine təqdim olunur. Kvota ayrlılmasına razılıq verildikdən sonra kvotanın dəyəri departamentin bank hesabına ödənilir. Ödənişin məbləği hər balıq növü üzrə ayrıca hesablanır. Xarici vətəndaşlar üçün məbləğ 2 dəfə artıqdır".

Nazirlik rəsmisi qeyd edib ki, 2-ci mərhələdə artıq kvotanı almış balıqcı mütləq qaydada ETSN-in rəsmi saytının elektron xidmətlər bölməsindən "Sənaye balıq ovuna balıqlıqlama biletlərinin verilmesi üçün müraciətin və sənədlərin qəbulu" bəndində göstərilən ərizə formasını doldurur, tələb olunan sənədləri əlavə edir və 5 gün müddətində balıqlıqlama biletini ala bilir: "Əger hər hansı balıqcı balıqlıqlama biletinin alınması ilə bağlı çətinliklə rastlaşarsa, departamentə və ya nazirliyin 168 nömrəli "qaynar xətt"inə müraciət edə bilər. Bütün prosedur şəffaf şəkildə elektron qaydada həyata keçirilir. Hazırda balıqlıqlama biletini almaq istəyən şəxslər üçün heç bir maneə yoxdur".

Qrup hesab edir ki, ilin sonuna qədər neftin 1 barrelinin qiyməti 100 dollara çata, hətta bu həddi keçə də biler. Bununla belə, qiymətin formalşamasından OPEC-in bu il noyabrın 11-də BƏƏ-nin paytaxtı Əbu-Dabidə keçiriləcək növbəti iclasının neticəsi də rol oynayacaq.

Neft sahəsi üzrə mütəxəssis, Neft Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri İlham Şaban da hesab edir ki, neftin qiymətinin 100 dollaradək yüksəlməsi heç də müsbət hal deyil: "Bu barede "Total" prezidentinin dedikləri ciddi maraq doğur. O, haqlı olaraq qeyd edir

ki, həmçinin dünya ölkələrinin alternativ enerjiyə keçidle bağlı fəaliyyətlərinin artmasına getirib çıxarıcaq. O cümlədən də dünya iqtisadiyyatında neftən tələbat azalacaq. Buna görə də qiymətin 60-70 dollar arasında olması da haqda məqbuludur".

İ.Şabanın sözlerinə görə, bazara təsir edən əsas amillər İran neftinin bazardan çıxmışı, Venesuelada hasilatın azalmasıdır. ABŞ-Çin ticarət müraciəbinin isə bazara təsiri çox cüzi ola biler: "Beynəlxalq mərkəzlər Çin iqtisadiyyatında 1-2 faizlik azalma ehtimal edirlər. Bu işə tələbatın ciddi azalmayacağını göstərir".

Eksperthin fikrincə, neft istehsal edən ölkələrin ekseriyəti aşağı qiymətlər şəraitində əvvəller əldə etdikləri vəsaitlərdən səmərəli istifadə edib iqtisadiyyatını diversifikasiya etmədi: "Bu baxımdan, yeniden yüksələn qiymətlərdən də nəsə elde olunacağı real görünür".

□ **Dünya SAKIT,**
"Yeni Müsavat"

2040-ci ilə qədəq "qara qızıl" a gündəlik tələbat indiki 32 milyon bareldən 112 milyon barel yüksələcək ki, bunun da 95 faizini inkişaf etməkdə olan ölkələr təmin edəcək.

Hesablamağalara görə, neft artacaq tələbatın ödənilməsi üçün 11 trilyon dollar məbləğində investisiya qoyulmasına ehtiyac olacaq. Rəqəmin böyük olması bazar istirakçılarda belə bir fikir formalşasdır ki, tələb və təklif arasında balansı qorumaq ele de asan olmayıcaq. Yeni neft istehsalçıları (həm də ixracatçıları) bu biznesə lazımı qədər pul qoymaq iqtidarında olmaya da bilərlər. Bu işə neftin bahalashmasını stimulasiyadır.

"Total" prezidentinin sözləri görə, qiymətin artması neftdən istifadəni azaldacaq, bu işə tələbatın düşməsi və qiymətlərin kəskin enisi ilə nəticələnə bilər.

"Report"un analitik qrupu işə bildirir ki, dünya bazardakı bahalashma neftə tələbatın artması ilə yanaşı digər dolaylı amillərle de bağlıdır: "Onlardan biri Neft İxrac Edən Ölkələr Birliyinin (OPEC) ötən həftə Əlcəzairdə keçirilmiş toplantısında qurumun açıqladığı proqnozdur.

Təskilatın baş katibi Mohammad Sanusi Barkindo bildirib ki, bu ilin sonundan başlayaraq tələbat artacaq. Bu baxımdan neft xüsusi əhəmiyyət kəsb edəcək.

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətlı mövqeyinin müdafiə edilməsi

Ermənistanda hakimiyet dəyişikliyindən sonra Azərbaycanın və işgalçi ölkənin xarici işler nazirləri - Elmar Məmmədyarov və Zograb Mnatsakanyan arasında daha bir görüş reallaşdı. Bu dəfə Nyu-Yorkda, BMT Baş Məclisinin 73-cü sessiyası çərçivəsində və yenə də ATƏT-in Minsk Qrupunun üç həmsədrinin təşəbbüsü ilə XİN başçıları bir araya gəldilər.

Maraqlıdır ki, bundan evvelki görüş kimi sonuncu temasda saatlarla sürüb, 3 saat yaxın çekib. Bu barədə Azərbaycan Xarici İşler Nazirliyindən (XİN) bildirilib. Bununla belə, hansısa anlaşma əldə olunmayıb. Sühl danışqlarında yenə kiçicik irəliliyi belə, qeyd alınmayıb. Həmçinin iki ölkə rəhbərlerinin görüşünü təşkili yönündə ilkin razılığın əldə edilməsi mümkün olmayıb. Yalnız ilin sonuna dek XİN rəhbərləri arasında daha bir görüşün keçirilməsi haqda anlaşma əldə olunub.

Görüş haqda danışan Elmar Məmmədyarov deyib ki, Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli, o cümlədən, bölgədə "dayanıqlı sülhə" nail olmağın yolları barədə müzakirə aparıblar. Azərbaycan XİN başçısı müzakirələri "maraqlı və mühüm fikir mübadiləsi" kimi qiymətləndirib. "Biz danışqların həmsədrlerin bölgeye səfəri də daxil olmaqla gələn ay davam etdirilməsinə razılaşdıq", - deyə o, əlavə edib.

Ötən sayalarımızda qeyd etdiyimiz kimi, əslində bu görüşdən də pozitiv nəticə gözlənilmirdi. Çünkü Ermənistandan indiki iqtidarı hazırlıqda Dağlıq Qarabağ məsələsindən daha çox, növbənəkənər seçkilər və bu seçkilərdə qələbə maraqlandırıb. Qarabağ ixtilafının həlli isə Azərbaycan torpaqlarının heç olmasa bir qisminin qaytarılması deməkdir ki, bunu da inqilabdan sonra baş nazir Nikol Paşinyanın populizmi sayesində bir az da eyniñur duruma düşən erməni toplumu qəbul eləmək gücündə deyil.

*****

Beləcə, en azından işgalçi ölkədə yeni parlament formalşanadək rəsmi İrəvanın Dağlıq Qarabağı bağlı mövqeyində konstruktivlik gözləməyə dəyəmir. Bu da öz növbəsində müharibə riskinin getdikcə artması deməkdir. Vəziyyəti ciddiye alan Azərbaycan tərəfi sözsüz ki, əsas diqqəti öz silahlı qüvvələrinin döyüş potensialını artırmağa, hərbi parkını yeni-yeni müasir silah sistemləri hesabı-

na zənginləşdirməyə davam edir. Yeri gelmişkən, sraağın Azərbaycanla Belarus arasında imzalanmış hökumətlərarası razılaşmaya əsasən 301 mm-lik "Polonez" eməliyyat-taktiki raket komplekslərinin daha bir partiyası ölkəmizə gətirilib. Bu barədə Müdafiə Nazirliyinin məlumatında deyilib. Azərbaycan təbii ki, bu qəbilən müasir silah komplekslərini vitrində saxlamaq üçün alıb. Yeri geləndə düşmənə qarşı istifadə edilir. Bu günlərdə cəbhə xəttində işgalçi qüvvələrə verilən növbəti layiqli cavab buna sübutdur.

*****

"Hazırkı Ermənistən hökuməti və erməni əsgərləri baş nazir Nikol Paşinyan və onun populist çıxışlarının əsirinə çevrilir". Bu sözələri axar.az-a qoşunların qarşılurma xəttindəki son vəziyyətlə bağlı açıqlamasında ehtiyatda olan polkovnik Şair Ramaldanov deyib. O bildirib ki, son bir həftə ərzində Azərbaycan Ordusunun bölmələri bütün istiqamətlərdə düşən 5 hərbi qulluqçusunu məhv edib, bir neçə əsgəri isə ağır yaralayıb.

"Həmisəki kimi, qarşı tərəf yalnız Ermənistənən olan 3 çağırışının adını rəsmi olaraq bəyan edib. Digər 2 nəfər isə Qarabağdan hərbi xidmətə çağırıldıq üçün onların adları gizlədir. Azərbaycan Ordusunun əsgərləri Paşinyan və onun kimidi cinayətkarların səsləndirdiyi sərəm bayanatlarla cavab verir və verməyə də davam edəcək", - deyə hərbi ekspert qeyd edib.

Polkovnik vurğulayıb ki, bunlar hamisi Azərbaycan Ordusunun gücünü göstərir: "Bu, ordumuzun işgal altında olan torpaqlarımızı azad etməyə həzir olduğunu bir dəha sübut edir. Əminəm ki, bundan sonra Paşinyan və onun kimileri nə qədər ki, sərəm bayanatlar səsləndirəcək, o vaxta qədər də təmas xəttindən erməni əsgərlərinin leşini yığmaqla məşğul olacaqlar".

Amerika görüşləri də sülhü yaxınlaşdırımadı - müharibənin "donu" açılur

Bakı prinsipial, İrəvan təxribatçı mövqeyini saxlayır; vasitəçilər isə işgal altındakı ərazilərə qanunsuz səfərləri və təlimləri qıznaməq əvəzinə hər iki tərəfə xəbərdarlıq edir; yerli və əcnəbi politoloqlardan maraqlı şəhərlər...

*****

Görünür, elə bu xofun göstəricisidir ki, Ermənistən rəhbərliyindəki daha bir şəxs işgal altındaki Azərbaycan əraziləri-ne getməyə hazırlaşır.

Bele ki, Musavat.com-un erməni mediasına istinadən verdiyi xəbər görə, Ermənistən parlamenti sədri Aro Babloyan sentyabrın 28-də qanunsuz olaraq Dağlıq Qarabağ səfər edəcək. Onun Qarabağ separatçılarının başçısı Bako Saakyanla, həmçinin oyuncaq qurumun "parlament sədri" Asot Qulyanla görüşü planlaşdırılır.

Xatırlaqla ki, bu ay baş nazir Nikol Paşinyan, həmçinin müdafiə və xarici işler nazirləri Azərbaycan ərazilərinə "arka qapı"dan gəliblər. Təəssüf ki, düşmən tərefin bu təxribatçı, sülh prosesini dəha da qəlizə salan bu cür hərəkətlərinə, o sərada işgal altındaki torpaqları məzə vaxtaşırı hərbi təlimlər keçirməsinə Minsk Qrupu həmsədrlərinin qızıncı reaksiyasının şahidi olmur. Əvəzində onlar yənə XİN başçılarının Nyu-York görüşü ilə bağlı növbəti şablon bəyanat yayıblar.

Bəyanatda həmsədrlərin görüş zamanı tərəflərdən narahatlıq doğuran açıqlamalar və incidentlərə bağlı izahat istədikləri bildirilir. Həmsədrlər insan ölümülləri hallarının davam etməsindən dərin təəssüf hissi keçirdiklərini vurğulayıblar. Onlar xarici işler nazirlərinin gərginləşmənin təhlükəli olmasına barəde xəbərdar ediblər, tərəfləri pozitiv mühitin formalşemasında konstruktiv iştiraka və aqressiv ritorikadan çəkinməyə çağıl-

rıblar. Onu da qeyd ediblər ki, hərtərəfli nizamlanma bütün tərəflərdən güzəştlər tələb edəcək.

Qəribədir, vasitəçilər işgal altındaki ərazilərə qanunsuz səfərlər və orada vaxtaşırı keçirilən qanunsuz təlimləri qıznaməq əvəzinə, hər iki tərəfə xəbərdarlıq edirlər, "balans" saxlamağa çalışırlar. Gərəsən, ərazilərin 20%-i işgal altında olan Azərbaycan Ermənistana nəyi güzəştə getməlidir - Dağlıq Qarabağı?

*****

Sözsüz ki, məsələdə Rusiya səmimi şəkildə hərəkətə keçmeyince, sülh prosesində dönüs olmayacaq. Bu xüsusda münaqişə tərəflərinə arasında son təmaslar və Rusiya amilinin roldan danışan politoloq Elçin Mirzəbəylər hesab edir ki, hazırda Kremlin Qarabağ problemi ilə bağlı fərqli yanaşması var: "Bəzi məqamlarda Rusyanın Qarabağ münaqişəsinin həllində maraqlı olduğunu, Minsk Qrupunun buna mane olduğu iddiasını önə çəkir. Başqa tərəfdən isə Rusyanın "Qarabağ kartı"nın əldən vermək istəməyini bildirir. İndiki məqamda ikinci faktor daha çox müzakirə mövzusudur. Buna görə də Rusyanın konfliktle bağlı birmənəli mövqeyi yoxdur. Baxmayaraq ki, Rusiya hakimiyətinə yaxın siyasi institutları tərefindən de Qarabağ ətrafində 7 rayondan 5-nin Azərbaycana qaytarılması ilə bağlı müxtəlif fikirlər səsləndirilir, amma bunlar rəsmi mövqeyi ifadə etmir. Bele fikirlər, sadəcə, fərziyyələr və ehtimallar formasında irəli sürü-

lür. Digər tərəfdən, Azərbaycan Dağlıq Qarabağ özünün ərazi bütövlüyündən kənarda status verməyəcini bəyan edir, bu isə ölkənin qəti mövqeyini ifadə edir. Bu baxımdan da istər Rusiya prezidentinin səfəri, istər BMT Baş Assambleyasında baş verən proseslər, isterəsə də mövcud geosiyasi şərtlər fonunda Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tezliklə danışqlar yolu ilə həll ediləcəyi mümkünsüz gərunur".

Politoloq yaranmış vəziyyətə qarşı Azərbaycanın ən makəsim formada atlığı addımların olduğunu diqqət çəkərək deyib ki, Azərbaycan Ermənistəninin işgalçılıq addımlarına cavab olaraq, öz Silahlı Qüvvələrini kifayət qədər gücləndirir: "Ölkədə keçirilən sonuncu müdafiə sərgisi Azərbaycanın potensialının ciddi şəkildə güclü olduğunu və ölkənin öz ərazilərini işgaldən azad etmək qüdrətində olduğunu nümayiş etdirdi. Qisa müddət ərzində Bakıda iki möhtəşəm hərbi paradın keçirilməsi də buna əlavə sübutdur", - deyə o qeyd edib.

*****

Öz növbəsində rusiyalı tanınmış ekspert Andrey Yefantsev Dağlıq Qarabağ danışqlarında Ermənistən mövqeyinin ciddi şəkildə dəyişməkdə olduğunu düşünür. "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bu barədə o, "Vestnik Kavkaza" portalına açıqlamasında deyib.

"Paşinyan bütün ölkələrə tələb qoyur ki, onlar Azərbaycana təzyiq göstərib onu güzəştlərə məcbur eləsin. Bu isə nə beynəlxalq anlaşmalara, nə

"İşad Electronics" MMC-nin rəhbəri İrad Ağahüseyn oğlu Hacıyevin ölümü ilə bağlı müəmmə dəvam edir. Yayılan məlumatə görə, İrad Hacıyev özüne qəsd etmək üçün çoxlu sayıda dərman işib. Onun meyi-tini yaşadıqı evdə vannada aşkar edilər. Vannanın kənarında isə intihar etmək üçün içdiyi iddia olunan dərman qutuları aşkarlanıb.

Bakı Şəhər Prokurorluğu intihar faktını təsdiqləyib. Bilidirilib ki, həqiqətən de İrad Ağahüseyn oğlu Hacıyev intihar edib. "İrad Ağahüseyn oğlu Hacıyevin ölümü ilə əlaqədar sentyabrın 14-də Cinayət Məcəlləsinin 125-ci (öldürmə həddinə çatdırma) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. İstintaq gedir" - deyə məlumatda qeyd olunub.

Hacıyevin ölümündən sonra ən müxtəlif məlumatlar yayılıb, onun ölümü ilə telefon satışı bazarında rüsumların artırılması, qeydiyyat qiymətlərinin bahalaşması arasında əlaqə axtaralar da var. Telefon bazarının inhisara alınması prosesi ilə İrad Hacıyevin ölümünü əlaqələndirənlər də az deyil. Belə iddialar var ki, telefon satışı bazarındaki qiymətlərin artırılması təklifi ilə İrad Hacıyev çıxış edib.

Bu məlumatların nə dərəcədə doğru olması və qiymətlərin artırılması ilə bağlı "Multimedia" İnformasiya Sistemləri Texnologiyaları Mərkəzinin direktoru, Azərbaycan Internet Forumunun prezidenti Osman Gündüzün fikirlərini öyrəndik. Mərkəz direktoru deyir ki, hökumətə həmin təkliflərin İrad Hacıyev və ya digər bir şəxs tərəfindən verilməsi ilə bağlı məlumatızsızdır. Onun sözlərinə görə, ümumilikdə bu sahə ilə bağlı verilen qərar doğru deyil: "Hesab edirəm ki, Nazirlər Kabinetin vətəndaşlar tərəfindən şəxsi məqsədlər üçün gətirilən telefonlara bu cür gömrük rüsumlarının müəyyən etməsi düzgün deyil. Vətəndaş telefonu xaricdən öz qiymətinə alıb gətməli və heç bir problemsiz, fantastik əlavə ödəmələr olmadan istifadə etməlidir. Nazirlər Kabinetinin qərarı hüquqi müstəvidə mübahisələndirilsə, hökumətin yanamasının düzgün olmadığı təsdiqlənəcək. Biz bunun ləğv edilməsi ilə bağlı cənab prezidentə müraciət etmişik".

Azərbaycanda iri şirkətlərdən alınan telefonların 2-3 ay sonra bloklanması halları da yaşanır. "Vətəndaş nə etməldir" sualına Osman Gündüzün cavabı belə oldu:

"Telefon şirkətdən alınıbsa, qeydiyyat məsəlesi də artıq şirkətin problemidir. Azərbaycana hüquqi şəxslər tərəfindən gətirilən telefonlar qeydiyyata alınmalı və sonra

satışa çıxarılmalıdır. Vətəndaş telefonu alanda yoxlamalıdır, dəqiqlişdirmelidir ki, telefon qeydiyyatdan keçirilib, yoxsa keçirilməyib. Mağazanın borcudur ki, telefonu qeydiyyatdan keçirib vətəndaşa satmalıdır. Əks təqdirdə vətəndaşa deyilməlidir ki, telefon qeydiyyatda salınmayıb. Bu, mütələq şəkildə vətəndaşa bildirilməlidir. Əgər telefonu vətəndaş xaricdə alıb ölkəyə gətiribse, özü 1 ay ərzində qeydiyyata salmalıdır. Əks təqdirdə, telefon operatorlar tərəfindən blokları. Telefon Azərbaycan ərazisində işləməyəcək".

Mərkəz direktorunun sözlərinə görə, telefon ölkəyə elektron ticarət yolu ilə gətiriləsə, hansı poçt şirkəti ilə çatdırılarsa, həmin poçt şirkəti vətəndaşı dəvət edib gömrükə bağlı prosedurları həyata keçirir. Müəyyən araşdırma aparılır, aydınlaşdırılır ki, vətəndaş ölkəyə neçə telefon getirib. Bu gün "Azərpocht"da gömrüyün işçiləri fealiyyət gösterirlər. Onlar orada böyük araştırma aparırlar. Hələlik mexanizm tam şəkildə işlək deyil. Normal prosedurlar, vətəndaşların məlumatlaşdırılması yoxdur. Deyək ki, vətəndaş mal sıfariş edir, o malın göləb-gəlməməsi ilə bağlı məlumatı gərək ki, ora gedib dəqiqləşdirsin. Deyək ki, 1 ay ərzində vətəndaş 1000 dollar civarında elektron ticarət etse, gömrük rəsmiləşdirilməsinə ehtiyac qalmır. Amma bəzən belə olur ki, gömrük əmekdaşı araştırma aparır və hesab edir ki, telefon 950 dollar yox,

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin vəzifəli əməkdaşları həbs edildi

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətləri birgə açıqlama yayıb.

"Report" a daxil olan açıqlamada deyilir:

- Azerbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən kompleks islahatlar çərçivəsində uğurla icra edilən işlərdən biri kimi son illər sosial müdafiə sisteminin əhatəliliyi və səmərəliliyi dəha da artırılmış, sosial siyasetin başlıca istiqamətlərindən biri kimi əhalinin sosial müdafiəsi və təminatı sahələrində idarəetmənin təkmilləşdirilməsində, eləcə də ünvanlılıq ve şəffaflığın təmin olunmasında əhəmiyyətli irəliləyişlərə nail olunmuşdur.

Bununla yanaşı, dövlətin bu sahədə həyata keçirdiyi mütərəqqi siyasetə kölgə salı biləcək neqativ amillərə, o cümlədən əhatə etdiyi geniş əhali kateqoriyasına görə sosial-müdafıə sferasının müüm komponentlərindən olan sosial müavinət və təqəyüd sisteminde baş verə biləcək sui-istifadə hallarına və vətəndaşların hüquqlarının pozulmasına yönəlmış digər qanunsuz hərəkətlərə qarşı

manata yaxın rüsum ödəməsi ilə nəticələnir. Bu isə çox vaxt narazılıq yaradır. Rabitə və Yüksek Texnologiyalar Nazirliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi bu məsələləre diqqət etməlidirlər".

Osman Gündüz telefonların vətəndaşlar üçün baha, şirkətlər üçün ucuz qiymətə qeydiyyatdan keçirilməsi ilə bağlı fikirlərə də aydınlıq gətirdi: "Bu bahalıma ilə bağlı qərar layihəsini hazırlanıb. 1015 dollardır. Bu ehtimalla vətəndaşın gətirdiyi telefonu gömrük rüsumu tətbiq olunur. Ehtimalı qiymətləndirmə vətəndaşın əlavə olaraq 200

dəfə olmaqla ölkəyə rüsum-suz-filansız telefon getiriləməsinə icazə vere bilərdi. Hesab edirəm ki, qərar düzgün deyil. Elə siyaset yürüdürlər ki, vətəndaş ölkə daxilində aldığı telefonun qiyməti ilə xaricdən alıb gətirdiyi eyni markalı, modelli telefonun qiyməti eynidir. Belə yanaşma bazarda qiymətləri artırır. Kiçik ticarətçilər əvvəller gətirdikləri telefonları bazara çıxarıb ucuz satırlar. 100 manata alınan telefonu böyük şirkət 150 manata satanda, kiçik şirkət 120-130 manata satırı. İndi isə verilən qərar kiçik şirkətlərin bazardan sixişdiriləsinə, rəqabə-

tin azalmasına, ümumiyyətlə aradan qalxmasına səbəb olacaq. Rəqabetsiz mühit kimlər üçün qiymətləri isə tədikləri kimi təyin etməyə imkan verəcək. Bazarda da-ha böyük oyunçular qalacaq, nisbətən kiçikləri sıradan çıxacaqlar".

Qeyd edək ki, intihar etdiyi iddia olunan İrad Hacıyev biznes şəbəkəsini 22 yaş olanda, 2000-ci ildə Rəşad adlı şərki ilə yaradıb. 2007-ci ildə qəder "i&R Telecom" kimi fəaliyyətdə olan şirkət həmin ildən "İşad Telecom" (İşad İ.R. MMC) adı altında fəaliyyətini davam etdirməkdədir. Bilidirilib ki, bir müddət əvvəl şirkətdə daha bir nəfər rəhbər şəxs peydə olub. İrad Hacıyevin həmin şəxsə münasibələri o qəder də isti olmayıb. Belə xəbərlər də var ki, 2000-ci ildən bu günə qəder şirkətin 31 mağazaya qəder böyüməsində İrad Hacıyevin böyük əməyi olub. Şirkətin bundan sonrakı dövrədə digər bir holdingin daxilində fəaliyyəti haqda da ona təkliflər edilibmiş. Lakin İrad Hacıyev bu təklifləri qətiyyətlə redd etməsi iddiası da var.

□ **E.MƏMMƏDƏLİYEV,**
"Yeni Müsavat"

ən ciddi mübarizə tədbirləri davam etdirilməkdədir.

Belə ki, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondu Sumqayıt şəhər şöbəsinin vəzifəli şəxslərinin yaşa görə müavinətlərin təyini üçün vətəndaşlardan rüşvət tələb etmələri ilə bağlı

Baş Prokurorluğa daxil olmuş vətəndaş müraciəti əsasında Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsi tərəfindən texirəsalınmaz tədbirlər görülmüşdür.

Aparılmış birgə araşdırımlarla E.Quliyevin xidməti vəzifəsinin icrası ilə əlaqədar yaşa görə müavinətin həcmiñin daha artıq məbləğdə hesablanaraq verilməsi-ne görə müavinəti alacaq tərəfə əvvəlcədən aralarında olan razılışma əsasında vətəndaşın bank kartını bankomatda daxil edib kart hesabına köçürülmüş 1800 manat məbləğində birdəfəlik müavinət məbləğinin 600 manatını nağdlaşdırmasına, bu-

nunla da rüşvət kimi birbaşa yolla əldə etdiyi həmin pulun 300 manatını özüne götürmək, qalan hissəsini qabaqcadan aralarında olan ci-nayətkar sövdələşməyə uyğun olaraq işlədiyi sektorun müdürü Vidadi Eyvazova verməsinə şübhələr üçün əsaslar olduğundan faktə görə Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində Cinayət Məcəlləsinin 311.3.1-ci (qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən rüşvet alma) maddəsi ilə cinayət işi başlanmışdır.

Cinayət işinin istintaqı gedisində toplanmış ilkin sübutlar əsasında Elnur Quliyev və Vidadi Eyvazova Cinayət Məcəlləsinin qeyd edilən maddəsi ilə ittihəm elan olunaraq barələrində məhkəmənin qərarı ilə həbs-qətimkən tədbiri seçilmişdir.

Hazırda cinayət işi üzrə qeyd olunan qanunsuz halaların tam və hərtərəfli araşdırılmaqla digər təqsirli şəxslərin dairesinin müeyyənleşdirilərək məsuliyyətə cəlb edilməleri, habelə vurulmuş ziyanın ödənilməsinin təmin edilməsi istiqamətində zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Aşura günü qan verən 212 nəfərdə hepatit, 76 nəfərdə sifilis aşkarlandı

“Nar” yarım ilin hesabatını və yenilənmis brendini təqdim etdi

Gəlin birlikdə böyüyək

Şəbəkə infrastrukturunun genişləndirilməsinə xüsusi önem verən “Nar” il ərzində ölkə ərazisində 380 ədəd 4G, 118 ədəd 3G stansiyası qurub. İlin sonuna qədər da-ha 387 ədəd 4G, 29 ədəd 3G baza stansiyası qurulacaq. Bununla da 2018-ci il üçün plamlaşdırılan 3G baza stansiyalarının sayı 2674, 4G baza stansiyalarının sayı isə 1706-ya çatdırılacaq. Aparılan şəbəkə işlərinin nəticəsi olaraq, 37 bölgə “Nar” 4G şəbəkəsi ilə əhatə olunub. “Nar” 4G baza stansiyalarının təqdim etdiyi yüksəkkeyfiyyətli mobil internet xidməti nəticəsində 4G internetinin trafik həcmi ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 3 dəfə artıb. Mobil operatorun 4G istifadəçilərinin sayı 250 min nəfərə çatıb.

“Nar” cari il üçün satış üzrə də yüksək nailiyyətlər əldə edib. Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə pərakəndə satış üzrə 21%, seyyar satış komandasının yaradılması ilə ucqar kənd və ərazilərdə 77% artırma nail olub. Biznes tərəfdəşlarının sayını ildən-ilə sürətlə artırın mobil operator il ərzində 170-dən çox yeni korporativ şirkət cəlb etdir. “Nar” korporativ müştəriləri üçün yeni sərfəli xidmətlər (smartfon, 4G data modem və portativ internet daşıyıcısı) teklif edir.

“Azerfon” MMC-nin baş icraçı direktoru Qunnar Panke yarım ilin nəticələrini yüksək qiymətləndirib: “Biz bu il öz mövqeyimizi bazarда daha da gücləndirmişik. İri-həcmli investisiyalar yatırımaqla, şəbəkəmizi genişləndirdik, keyfiyyətimizi əhəmiyyətli dərəcədə artırırdıq. Amma bununla yanaşı, yüksəkkeyfiyyətli xidmet və sərfəli qiymət strategiyası siyasetinə sadıq qalırıq.”

Tədbir zamanı “Nar”-in yenilənmiş brendi, şüarı və reklam filmi təqdim olundu. Yenilənmiş brendimiz müştərilərin ehtiyaclarını qarşılamaq, onların etibarlı tərəfdəsi olmaq məqsədi daşıyır. “Nar”-in yeni - “Çünki daha çoxuna layıqsən!” şüarı məhz bu xüsusiyyətləri özündə birləşdirir və abunəçilərə yönelik strategiyani özündə əks etdirir.

“Azerfon” şirkəti (“Nar” ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ilde fealiyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. “Nar” ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irlisinin çağdaş həyatla bağlılığını rəmzi olaraq seçilib.

Səhiyyə Nazirliyinin və Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin təşkilatçılığı ilə “Aşura günü” qana ehtiyacı olan xəstələrə yardım məqsədi ilə keçirilən könlüllü qanverme aksiyalarında toplanan qanların infeksiyalara görə müayinəsi aparılıb.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumatə görə, müayinələr B. Eyvazov adına Elmi-Tədqiqat Hematologiya və Transfuziologiya İnstitutunun Mərkəzi Qan Bankının kliniki laboratoriyasında IFA (imunoferment) metodu ilə həyata keçirilir.

Qanlar 4 infeksiyaya görə (HIV; HBsAg; HCV; Sifilis) yoxlanılır. Müayinələrdə skri-nin keçirilir və infeksiya baxımindan şübhəli olan qanlar barəsində müvafiq müəssisələrə məlumat verilir.

Müayinələr zamanı sifilisle şübhəli olan şəxslər barədə Dəri zöhrəvi Dispanserine, Hepatit şübhəli şəxslər barəsində Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinə, Qiçs-le bağlı Respublika Qiçs Mərkəzinə məlumat verilir və həmin şəxslər təkrar müayinələrə dəvət olunur.

İnfeksiya baxımından şübhəli qanlar müvafiq qaydala uyğun olaraq zərərsizləşdirilir.

Aşura günü qan verən 5 min 539 nəfərin qanı müvafiq qaydada yoxlanılıb. 1 nəfərdə Qiçs, 96 nəfərdə Hepatit B, 116 nəfərdə Hepatit C, 76 nəfərdə sifilis aşkarlanıb.

Həbsdən çıxdı, bacısının ərini baltalayıb öldürdü

Lənkəranda törədilmiş dehşətli qətlə bağlı bəzi məqamlar aydınlaşdır. Publika.az-in əldə etdiyi məlumatə görə, Vilvan kəndində bacısının həyat yoldaşı, 1960-cı il təvəllüdü Sakit Yusubovu amansızlıqla öldürən 48 yaşlı Mahir Əzimov yenice həbsxanadan çıxmış.

Bildirilir ki, M. Əzimov qeyri-sağlam həyat tərzi sürdүü-dən atası evi-həyəti qızına və kürkənəne bağlışayıbmış. Bir müddət əvvəl həbsxanadan çıxan Mahir isə həmin həyətdən torpaq sahəsi istəyib və bacısının həyat yoldaşı ilə münaqişə yaradıb. Həm də spirtli içki aludəcisi olan M. Əzimov münaqişə zəminində balta ilə yeznəsinə hücum edib və onun başına zərbələr endirib. Ailə üzvləri müdaxilə etmək istəsə de Mahir qışqıraraq heç kimin yaxın gəlməməsini deyib.

Əks təqdirdə onları da baltalayağıcını deyib. Hətta o, Sakit əldən qoymayıb və meyitin yanında uzanaraq dayanıb. Qohum-qonşu, kənd sakinləri cəmləşsə də o, qan içinde qalmış Sakitin yanından tərəpəmeyib və ailə üzvlərinin meyiti götürməsinə imkan verməyib. Nəhayət, hadisə yerinə gələn polislər Mahir Əzimovu yaxalayaraq polis şöbəsinə aparılıb.

Qeyd edək ki, hadisəni töredən şəxs əvvəller bir neçə dəfə məhkum edilib. Qətlə yetirilən S. Yusubov isə müsbət xarakterli insan kimi tanınır.

Faktla bağlı Lənkəran rayon Prokurorluğununda cinayət işi açılıb, araştırma aparılır.

Azərbaycanlı öğrenci qadın Avstriyada türməni yandırdı

43 yaşlı Azərbaycan vətəndaşı olan qadın Avstriyanın Zalsburg şəhərindəki həbsxanada yanğın törədib. Bu türmədə qeyri-qanuni miqrantlar yerləşdirilir. Virtualaz.org “Kron” nəşrinə istinadən xəber verir ki, hadisə nəticəsində bir neçə nəfər xəsarət alıb.

Mənbəyə görə, Hernalder saxlama mərkəzində hadisə dünən saat 17:30-da baş verib. Qadın öz kamerasında döşəyi yandırb və güclü tüstülenme qeydə alınib. Yanığının söndürüləməsinə 22 yanğınsöndürən cəlb olunub və onlar tez bir zamanda alovun öhdəsindən geliblər.

Tüstüdən güclü zəhərlənmə ilə azərbaycanlı qadın kamerası yoldaşları ilə birləşdə, o cümlədən üç polis əməkdaşı yerli xəstəxanalarдан birinə çatdırılıblar.

“Hadisənin səbəblərini bilmirik. Deportasiya yanığının töredilməsinin səbəbi ola bilmezdi. Qadın inzibati hüquq pozuntusuna görə müəssisədə saxlanılırdı”, - yerli polisin mətbuat katibi Nina Laubiçler jurnalistlərə deyib.

Bakıda gənc oğlunu girov götürüb ailəsindən pul tələb etdilər

Bəki sakini oğlunun girov götürülməsi ilə bağlı polisə müraciət edib. Publika.az-in əldə etdiyi məlumatə görə, Nizami rayon Polis İdarəsinə müraciət edən Gülsən Qəribova Naxçıvanski küçəsində yaşadığını və oğlu, 1989-cu il təvəllüdü Anarın sentyabrın 22-dən itkin düşdüyü-nü bildirib.

Qadın şikayət ərizəsində qeyd edib ki, ayın 22-də oğlu Habil və İxtiyar adlı tanışları ilə Gürcüstana getmək adı ilə evdən çıxbı. Lakin o, bir müddət Anardan xəber ala bilməyib. Nəhayət, sentyabrın 27-də Habil adlı şəxs Gülsən Qəribovaya zəng edərək oğlunu girov saxladıqlarını bildirib. Həmin şəxs Anarın azad edilməsi üçün 5 min manat tələb edib.

Müraciət əsasında polis tərəfindən araşdırılmalara başlanılıb.

Azırda Azərbaycan da daxil olmaqla bir sırada müsəlman ölkələrində İslam müqəddəslərinin, o cümlədən Məhəmməd Peyğəmbərin (s.ə.s), eləcə də imamların (ə) rəsmələri mövcuddur. Bu rəsmələrin əksəriyyətinin müəllifi və ya kim tərəfindən harada çəkilməsi barədə geniş məlumat yoxdur.

Eyni zamanda məlum olduğu kimi, İslamin ilk illərində rəsm və heykəltəraşlıq kimi sənət əsərləri qadağan edilib. Bunu da daha çox bütperəstlik adətlərinin geri dönməsi təhlükəsi ilə izah ediblər. Zahirən isə insanın əksinin çəkilməsi, heykəlinin düzəldilmesi sonradan onun pərəstiş edilmesi, ya da başqa adla bütəçəvirləməsi təhlükəsi olduğu üçün qadağan edilib.

Lakin Orta Əsərlərdə bu qadağa bir qədər yumşalıb. Ancaq yumşalma daha çox Şimali Afrika, həmçinin İran və Anadolu coğrafyasında qeydə alınır. Hansı ki, bu bölgelərdə İslamiyyətdən əvvəl bütperəstlik olmayıb və necə deyərlər, zehinlərdə bütürin təhlükəsi, onların yaratdığı sirk ənənəsi zəif

İslam müqəddəslərinin rəsmələrinin yaranmasının tarixçəsi

İslamın ilk illərində qadağan edilən rəsm sənəti sonradan müsəlman aləmində tədricən yayılmağa başladı

Maraqlıdır ki, ilk dövrlərdə miniatürlərdə Quranda təsvir olunan müqəddəslərin, daha sonra isə nadir hallarda da olsa Peyğəmbərin və imamların rəsmələri yaradılıb.

"Mələk Cəbrailin Məhəmməd peyğəmbəre (s) hədiyye etdiyi şəhər" adlı təsvir maraqlı miniatür, həmçinin İbrahimin oğlu İsmayılli qurban kəsməsi səhnəsi, Peyğəmbər (s) və İmam Əliyle (ə), nəvəsi Həzərat Hüseynlə (ə) və mələk Cəbrailin eks olunduğu miniatür var. Eləcə də İran və Orta Asiya coğrafyasında imamların, o cümlədən Həzəret Əli (ə) və Həzərat Hüseyn (ə) rəsmələri geniş

yayılıb və bu gün də yayılmışdır.

İndi isə aktual bir sual var. Daha çox bu sual şəkillərə qarşı olanlar tərəfindən verilir. Əgər İslamin ilk illərində rəsm çəkmək qadağan edilibsə, o zaman Məhəmməd Peyğəmbər (s.ə.s) və imamların (ə) rəsmələrini kim və necə yarada bilirdi? Özü də bu rəsmələr bir neçə yüz ildən sonra necə çəkilə bilirdi?

Bu sualın yeganə cavabı "hilyə" adlı müsəlman elminde gizlənir. Hilyə lügəti mənası bəzək, zinət vermək, üz və ruh gözəlliyidir. Termin olaraq "Hilyəyi şərif" Məhəmməd Peyğəmbər (s.ə.s) rəsmənin yazı ilə çəkilməsi. Bu yazılıarda Peyğəmbər (s.ə.s) üz cizgiləri, sıfət quruluşu yazılarla incəliklə təsvir olunub. Əsasən Peyğəmbər (s.ə.s) bəresindəki hədis, rə-

vayətlərdə onun bədən və üz cizgilərinin təsvirinə əsaslanaraq müəlliflər yazı ilə müqəddəslərin təsvirlərini hazırlanıblar. Bu hətta bir dönmə ilahiyyat elmləri sırasına daxil olub.

Daha sonra isə orta əsərlərdə müsəlman dünyasının fərqli mədəniyyətlərə qovuşması, rəsm sənətinin yaradıldığı dövrə miniatur sənətində "hilyələrə" əsaslanaraq Peyğəmbər (s.ə.s) və imamların (ə) rəsmələri çəkilməyə başlayıb.

Ancaq müsəlman alimləri bu əsərlərin heç birini bənzər və ya oxşar olduğunu qəbul etmir. Bu sabəbdən də bu cür rəsmələr mötəbər deyil, sadəcə rəssamların "Hilyə" əsərlərinə və yazılıara istinad edərək hazırladığı təxəyyül məhsulu hesab olunur.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU,
"Yeni Müsavat"

Netanyahu bu dəfə amerikalıları inandıra bilmədi

İsrail baş nazirinin İran məxfi nüvə reaktoru olması ilə bağlı iddiaları əks reaksiya doğurub

İsrailin baş naziri Benyamin Netanyahu növbəti dəfə BMT tribunasından İranı ittiham edib. Baş nazir son illər formalışmış "ənənəsinə" sadiq qalaraq ali tribuna-dan İranın gizli nüvə fəaliyyətlərinə dair fotoları nümayiş etdirib və bəyan edib ki, İsrail İранa qarşı Suriya, İraq və başqa "harda olursa olsun, hərəkət edəcək".

Benyamin Netanyahu bildirib ki, İranın paytaxtı Tehranda "gizli atom anbarı" saxlayır. Eyni zamanda o, BMT nüvə müfettişlərini yoxlamalar aparmaga çağırıb. İranın anbarda tonlarla nüvə avadanlıqlarını saxladığını iddia edən baş nazir bunun 2015-ci il sazişinə zidd olduğunu bəyan edib, çünkü Netanyahu bildirir ki, bu avadanlıqlar nüvə silahlarının hazırlanmasına istifadə edilir. Baş nazir İranın gizli nüvə obyektiñin adını və yerləşdiyi küçənin adını.

Netanyahu Trampın İran'a qarşı embarqolarını təqdir edərək, bu qərarların Tehrən iqtisadi gücünü zəiflətəcini bildirib. O deyib ki, İran xalqı bu embarqolarlardan sonra cəsarətlənərək meydana çıxıb.

Rəsmi Tehran isə Netanyahunun iddiasını dərhəl təzkib edib. Xarici işlər naziri Cavad Zərif Netanyahunun Tehrən yaxınlığında gizlədildiyini iddia edib.

Eyni zamanda Livan Hizbullahını hədəfə alan

Benyamin Netanyahu

ni "yalançılıq" adlandırıb. Eyni zamanda Zərif əlavə edib ki, "heç bir tamaşa (Netanyahunun BMT-dəki çıxışına işaret edib - K.R.) İsrailin bölgəmizdə gizli və açıqlanmamış nüvə silahı programına sahib olan tək

yegane ölkə olduğu həqiqətini gizlədə bilməz. İsrailin qanunsuz nüvə silahı programını etiraf edib bəynelxalq müfettişlərin təftişü üçün açmasının zamanı gəlib".

Zərif Netanyahunu "yalan danışmaqdən əl çəkməyen bir yalancı" adlandırıb.

İranla əməkdaşlıq edən digər ölkələrə də xəbərdarlıq edərək Tehranla əlaqələri dayandırmağa çağırır. Tramp nüvə anlaşmasının İranın xeyrinə olduğu, Tehranın Yaxın Şərqi silahlı müqavimət qruplarına dəstek verdiyi, həmçinin raket programını inkişaf etdiridiyi bildirir. O Tehranla yeni və daha sərt anlaşmanın imzalanması, raket programının və Yaxın Şərqi fəaliyyətlərinə dayandırmasını tələb edir.

İsrail isə Trampın bu addımlarını dəstəkləyir. Tel-Əvviv ilk gündən İranla nüvə anlaşmasına qarşı olub. Maraqlıdır ki, Netanyahunun BMT tribunasından İranla bağlı iddialarını müttəfiqi Vaşinqtonda təqsidinqələməyiblər. Vaşinqtondan dövlət rəsmilərindən biri "Rötyers" Agentliyine bildirib ki, Vaşinqtonun Netanyahunun adını çəkdiyi nüvə mərkəzindən xəbəri var. Ancaq bu mərkəzdə İsrail baş nazirinin iddia etdiyi kimi, nüvə zənginləşdirilməsi işi aparılmır, sadəcə İranın nüvə programı ilə bağlı qeydlər və arxiv saxlanılır.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU,
"Yeni Müsavat"

Bir başqa ABŞ kəşfiyyatı təmsilçisi Agentliyə bildirib ki, Netanyahunun BMT tribunasındaki çıxışı "çaşdırıcı" olub. Kəşfiyyat rəsmisi qeyd edib ki, ABŞ kəşfiyyatının sözügedən nüvə mərkəzi barədə məlumatı uzun müddətdir ki, var. O sözügedən mərkəzdə sadəcə sənədlərin olduğunu, həmin bazada İranın nüvə anlaşmasını poza bilecek hər hansı bir cihazın mövcud olmadığını deyib.

İsrailin İran'a qarşı münasibəti bəllidir. Tel-Əvviv həzirki İran hakimiyyətinin Hizbullahha, həmçinin Fələstin-də Həmas, İslami-Cihad kimi silahlı müqavimət qruplarına dəstək vermasından narahatdır. Netanyahu isə İsrailin mövcud olmuş ən radical liderlərindən biridir. Ancaq son hadisələr göstərir ki, Trampın iqtidarından belə amerikalılar İsrailin qatı aqressiv ritorikasını dəstəkləmirlər. Məsələnin digər tərəfi isə İsrailin İranın üstünə getməsi həm də onun özündə olan nüvə silahını gündəmə gətirir. İsrail dünyada nüvə silahına sahib az sayılı dövlətlərdən biridir. Ancaq İsraildəki nüvə fəaliyyətləri şəffaf beynəlxalq təftişlərə açıq deyil. İranın xarici işlər naziri də məhz buna işarə edərək ince şəkildə İsrailin zəif yerinə toxunur.

ÜSAVAT

Son səhifə

N 204 (7093) 29 sentyabr 2018

Ölümcul xəstə dəfn üçün pul yığır

Amerikanın Pensilvaniya ştatındaki Braunschweig şehrinde ölümcul xəstəlikdən dünyasını dəyişəcək veteran dəfn xərcləri üçün bütün əşyalarını satışa çıxarıb. Bu barədə WJAC xəbər verib. Villi Deyvis ümid edir ki, öləndən sonra onu Virciniya ştatında, valideynlərinin məzəri yanında basdıracaqlar. Onun bu arzusunun həyata keçməsi üçün 15 min dollar lazımdır. Bu qədər pul Deyvisdə yoxdur, ona görə də əşyalarını satmağa qərar verib. Hər heftənin bazar günü yaşlı kişi əşyalarını evinin həyətində kimlərinə onu alacağı ümidi ilə satışa çıxarırlar.

Alicılardan birinin adı Deyvis Danklberqerdər. O, Villinin öz dəfn mərasimini üçün pul yiğdiğini eşidəndə şoka girmiş və bu barədə dostuna xəbər vermişdi. "Adam onun hekayəsini eşidəndə damarında qanı donur" - bunu Danklberqerin dostu deyib. Onlar məhz bu hekayəni eşidəndən sonra Villiye yardım etmək üçün düşünməyə başlayıblar.

Onlar xəstə kişiye yardım üçün saytlardan birində pulyigma aksiyasına başlayıblar. Bir aya yaxın müddətdə 800 nəfər bu adama kömək üçün pul verib ki, bu da ümumilikdə 28 min dollar olub. Büyyük əksəriyyət ona 5-10 dollar məbləğində pul göndərib. Bir neçə nəfər isə 100 dollar göndərib. Amma bu siyahıda 1000 dollar məbləğində də yardım edən olub. Danklberqer və onun dostu hesab edir ki, sonda 40 min dollar vəsait yiğilacaq.

Aylarla anasının meyiti ilə yaşadı

Amerikanın Cənubi Karolina ştatının sakini bir neçə ay anasının meyiti ilə birgə yaşayıb. Bu barədə lenta.ru saytı xəbər verib. 69 yaşlı Donna Syu Hacens iddia edir ki, 93 yaşlı anasını məhz sonuncunun ölüm mərhələlərini izləmək üçün basdırımayıb. Qohumları onlara qonaq gələndə o, müxtəlif behanələrlə onları içəri buraxmayıb. Amma qonşular iddia edir ki, xoş olmayan qoxu hiss etsələr də, bunun kanalizasiyadan gəldiyini düşünüb'lər.

Yalan Hacensin dəfn bürosuna müraciəti zamanı üzə çıxb. O, anasının dəfni ilə bağlı məsələnin detallarını hell etmək istəsə də, meyitin harada

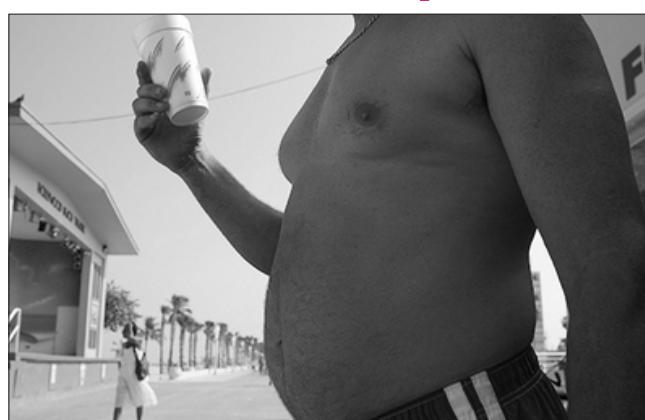
olduğuunu izah edə bilməyib. Dəfn bürosu tərəfin qaldırılıb. Dəfn çağırılan polislər meyiti Hacensin evində tapıblar. Tibbi ekspertiza müəyyən edib ki, qadın bir neçə ay önce dünyasını dəyişib. Hacens hebs edilib, ona ölümü gizlətildi.

Bu ilin aprelində xəbər verildi ki, İtaliyanın şimalında potensial alıcı almaq istədiyi evdə keçmiş sahibinin meyitini tapıb. Sonuncu 2017-ci ilin yayında ölübülmüş.

də yemək olar - başından quyuğuna qədər. İlk növbədə mən donuz etindən, qırmızı etdən, kalorili yeməklərdən imtina etdim".

Program məktəblərdə həyata keçirilir. Tənəffüs zamanı müellimlər şagirdlərlə birgə gəzinti edirlər. Dərs günü boyunca məktəblilər idmanla məşğul olmaq üçün bir saat vaxt verilir. Səhər saatlarından məktəblilər pulsuz meyve paylayırlar. Bununla paralel, uşaqlarla artıq çeki problemi birbaşa müzikə olunmur. Çünkü kök şagirdlər bu zaman kompleks keçirib, psixoloji sarsıntıya düşə bilərlər. Pinenyo ümid edir ki, yeni nəsil daha sağlam böyüyəcək, belə ki, "yaşlı nəsil heç də hər zaman məsləhətlərə quşaq asmr". İspan kardioloqlarının araşdırmasına görə, Qaliyada daha çox işşənlilikdən əziyyət çəkən ispanlar yaşayır. Araşdırımlar bunun ispanların düzgün qidalanmamasının nəticəsi olduğunu üzə çıxarıb.

Bu şəhər camaati 2 ilə 100 min kilo ariqlamalıdır

İspanyanın Narón şəhər hakimiyyəti kütləvi ariqlama kampaniyası elan edib. 2020-ci ilə qədər onun sakinləri ümumi olaraq 100 min kilogram itirməlidir. Söyügedən şəhərdə 40 minə yaxın insan yaşayır. Onlardan 9 minə yaxını artıq çəkidiən əziyyət çekir. Layihəyə dörd min nəfər cəlb olunub - şəhər sakinlərinin hər 10 nəfərdən biri.

Layihənin dəstekçilərindən biri, 63 yaşlı həkim Carlos Pineyro şəhər parkında, açıq havada gimnastika saati keçirir. 65 yaşlı yük maşığı var ki, donuzu tam şəkil-

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib,
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmış.
Müəlliflər redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı Şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cı mahallə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elşad MƏMMƏDLİ
Lisenziya N: B 114
SAYI: 5.100

QOÇ - Kifayət qədər məhsuldar gündür. Kiminə işlərinizə mane olacağını ağılmınız gətirməyin. Əksinə, nəzərdə tutduğunuz planlarınız böyük əksəriyyəti öz həllinə yaxınlaşacaq.

BUĞA - İxtiyarınızda olan bu təqvimde müəyyən gərginliklərlə baş-başa qala biləsiniz. Odur ki, həmin ərəfədə bütün vacib planlarınızı təxirə salmalısınız. Fəaliyyətdə öz məsuliyyətinizi anlayın.

ƏKİZLƏR - Saat 15:00 qədər nəzərdə tutduğunuz planlarınız bir çoxunu reallaşdıracaqsınız. Bunun üçün ilk növbədə ədalət prinsiplərinə söykləşməlisiniz. Nahardan sonra səfərə çıxmaga dəyər.

XƏRÇƏNG - Astroloji göstəricilər səhhətinizdə problemlərin olacağını göstərir. Hər addımda ehtiyatlı olun. Ələlxüsus da qida və yuxu rejiminə ciddi riayət edin. Borc almağa girişməyin.

ŞİR - Bu gün hənsisə fəaliyyətinizin səmərə verəcəyi inandırıcı görünmür. Lakin buna görə ruhdan düşməyinizi əsas yoxdur. Əksinə, sövdələşmələrə başlamaq və gəlir əldə etmek üçün uğurludur.

QIZ - Yaxşı olar ki, fəaliyyətə ara verib da ha çox istirahətlə məşğul olasınız. Bunu etməsəniz ümumi yorğunluğunuz və daxili süstlüyünüz səngiməyəcək. Qonaq getmək olar.

TƏRƏZİ - Məhəbbət aləmində romantik məqamlar yaşamaya istəyirsinizsə, bu təqvimdə maksimum yararlanın. Əmin olun ki, cəhdleriniz boşça çıxmayacaq. Riskli sövdələşmələrdən yayının.

ƏQRƏB - Görüşə çıxməq, yeni işlərə başlamaq, sövdələşmələrdə iştirak etmək üçün səmərəli vaxtdır. Çalışın ki, ürəyinizin səsine qulaq asasınız. Ağır fiziki işlərdən uzaq olmağa cəhd edin.

OXATAN - Gündün birinci yarısında bütün işlərinizi yekunlaşdırmağa çalışın. Çünkü sonrakı müddətdə buna imkan tapmayıacaqsınız. Ulduzlar nahardan sonra maraqlı görüşlərdən xəbər verir.

ÖĞLAQ - Mübahisəli gün olsa da, Götü qubbəsi maliyyə durumunuzda iżliləyiş olacağınızı bildirir. Bir şərtlə ki, kisənizdən etibarlı insanlara borc verməyəsiniz. Yoxsa müflisləşməksiniz.

SUTÖKƏN - Planetlərin bürçünüzdəki nəqativ quruluşu sağlıq durumunuzda mənfi fəsadlar əməle getirə bilər. Buna baxmayaraq, fəaliyyətdə uğurlarınız gözənlənilir. Oturaq işləri məhdudlaşdırın.

BALIQLAR - Bəzi bürclərdə olduğu kimi sizin də səhhətlə bağlı problemləriniz mümkündür. Bunun qarşısını almaq üçün ilk növbədə əsbələrinizi qorunmalısınız. Nahardan sonra sürpriz gözənlənilir.

Unutmayın, Tanrı uledzlərdən daha yüksəkdə durur!

Köpekbalığı qayığın motorunu dişlədi

Köpekbalığı Baham adalarında üzən qayığa hücum edib. Bu barədə "Daily Mail" qəzeti məlumat yayıb. Ceyms Munro qayıqla balyqçılıq edir. O, qayıqla balyq tutduğu zaman qəfil olaraq köpekbalığı qayığa hücum edib. 120 santimetr uzunluğundakı köpekbalığı diş ilə motoru zədələyib. "Men dəhşətə düşmüştüm. Beləsinə heç gözlemirdim. Bu húcundan sonra mən sürətli meşəyə tərəf iżlilədim, motor yüngülvari zədə gördüm, amma mən sağ qaldım".

Limon köpekbalıqları Atlantik okeanın qərbində və Sakit okeanın canub-şərqində üzürler. Uzunluğu 340 santimetr olan köpekbalığı növlərinə də rast gəlmək mümkündür. Onlar insan hayatı üçün xüsusi təhlükəlidir.

2017-ci ildə xəbər verildi ki, Avstraliyada limon köpekbalığı ona ip atmağa cəhd edən bir balyqçını dişləyib.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

